

årsredovisning 2014

Hörselskadades Riksförbund
org nr 802004-4510 • www.hrf.se

Innehåll

Verksamhetsberättelse	5
Förvaltningsberättelse	37
Resultat och balansräkning	47
Noter	57

Verksamhetsberättelse

Förord

Verksamhetsåret 2014 var ett av HRFs mest framgångsrika någonsin. Vi skördade viktiga segrar, uppnådde avgörande genombrott i flera av våra kärnfrågor, samt lyckades vinna erkännande och väcka uppmärksamhet i både riksdagen och den övriga samhällsdebatten.

Med rapporten "Myternas marknad: Svensk hörselvård – från behov till business" satte HRF ett rejält avtryck i debatten om framtidens hörselvård. Genom att avslöja missförhållanden och ge röst åt de som utsatts för hörselchecks systemens avigsidor rörde vi om i valrörelsen och lyfte en av våra viktigaste frågor högt upp på den politiska dagordningen.

Även på tillgänglighetsområdet kunde vi glädjas åt att flera års påverkansarbete gav tydliga resultat. Bland annat började biografkedjor visa svenska filmer med text, tv-kanaler flyttade sin textning till samma text-tv-sida, regeringen beslutade äntligen att satsa på utveckling av bättre textning genom tal-till-text-omvandling, och riksdagen beslutade att ändra diskrimineringslagen så att även bristande tillgänglighet klassas som diskriminering.

HRF tog också steg framåt som organisation, genom utredningen UNO, som lämnade sitt slutbetänkande med förslag till förbundsstyrelsen, och genom ett stort engagemang ute i föreningar och distrikt, inte minst under Hörselveckan.

Jag vill framföra ett stort tack till alla som samarbetar med oss för att tillvarata hörselskadades intressen, och alla de människor runt om i landet som genom sitt ekonomiska stöd gör det möjligt för HRF att verka för full delaktighet och jämlikhet för alla hörselskadade. Tack också till HRFs personal för deras engagerade arbete.

Ett särskilt tack riktar jag till förbundsstyrelsen som på ett positivt och inspirerande sätt stöttade förbundsstyrelsens arbete under året, samt till alla medlemmar och förtroendevalda från norr till söder, som på olika sätt utgör grunden i vår starka och angelägna folkrörelse.

Jan-Peter Strömgren
förbundsordförande
Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Verksamhetsberättelsen på de följande sidorna utgår från HRFs handlingsprogram för 2013–2016, som beslutades av kongressen 2012. De första avsnittens namn motsvarar rubrikerna i handlingsprogrammet. Därefter beskrivs övrig stadgebunden och reguljär verksamhet.

A. En ny upplysningstid

A.1 Öka hörselskadekunskapen samt förbättra attityder till hörselskadade och hörselskadades behov

Att öka hörselskadekunskapen, både hos enskilda hörselskadade och i samhället i stort, är en av de främsta uppgifterna för HRF.

Under året spred vi kunskap genom vår rapport "Myternas marknad" samt genom opinionsbildning i media, i debatter med mera. Vi ökade också hörselskadekunskapen i samband med våra många kontakter med politiker, myndigheter, vårdföreträdare, företag och andra nyckelpersoner i samhället. Dessutom gav vi enskilda viktig, grundläggande information via Hörsellinjen, våra webbar, broschyrer med mera.

Valrörelsen 2014

I valrörelsen 2014 lyfte HRF framför allt tre valfrågor:

- "Svensk politik hörs för dåligt", om vikten av en tillgänglig valrörelse
- "Ljudsmart skola = smartare skola", om vikten av bra ljudmiljö i skolan
- "Myternas marknad", om hur hörselvården i vissa landsting präglas av krass försäljning och vilseledande information

Förbundet tog fram valblad med fakta och argument om två av HRFs valfrågor: "tillgänglighet i valrörelsen" och "ljudsmart skola". Föreningar fick också ett internt kunskapspaket om ljudmiljöns betydelse i skolan, för att stärka kunskaperna inför samtal med politiker. Dessutom tog förbundet fram insändare om valfrågorna, som föreningar och distrikt skickade in till debattsidor i lokala medier.

HRF skickade två brev om tillgänglig valrörelse till riksdagspartierna, i samarbete med Unga Hörselskadade (UH). Först ett brev om vikten av att texta sitt filmade valmaterial, och senare ett brev med uppmaning om att ordna tillgängliga valmöten, där vi gav praktiska råd om ljudmiljö, tolkning, telefoning med mera.

Valrörelsen blev lite av ett genombrott för textning inom svensk politik. Efter upprepade påstötningar från HRF började samtliga riksdagspartier utom Sverigedemokraterna texta sina valfilmer. En bidragande orsak var HRFs kampanj i sociala medier, där vi kommenterade varje gång ett parti missat att texta en film, samt hänvisade till vår webbsida "Så här textar du filmklipp på webben" (se avsnitt C.3).

Upplysning och hörseltest i Almedalen

Under valåret 2014 var Almedalsveckan en central mötesplats för politiker, organisationer, lobbyister med flera, och därför var också HRF på plats för att upplysa och knyta kontakter.

Under Almedalsveckan erbjöd HRF vårt digitala hörseltest i ett tält mitt i centrala Visby. Det blev en succé, med drygt 1 500 hörseltester och cirka

3 800–4 000 besökare på fyra dagar. Under hela tiden var det kö till hörseltest och rådgivning om hörsel, samtidigt som förbundsstyrelse och ombudsmän kunde träffa och föra samtal med politiker och opinionsbildare från hela landet. I tältet kunde besökare också hämta HRF rapporten "Myternas marknad" (se avsnitt B.1), faktablad om våra valfrågor samt andra informationsmaterial.

Ett genomgående tema för HRF i Almedalen var "Svensk politik hörs för dåligt" och "#hörselsmartval". Detta gick igen på knappar, t-shirts, tygkassar med mera. Precis som tidigare år hade HRF ett positivt samarbete med Unga Hörselskadades "Slingpatrullen", som också de hade "Svensk politik hörs för dåligt" tryckt på sina t-shirts.

Under Almedalsveckan arrangerade HRF ett seminarium, med debatt kring de frågor vi tar upp i rapporten "Myternas marknad" (se avsnitt B.1)

Intressepolitisk bevakning

Den intressepolitiska bevakningen är en stor och viktig del av förbundets arbete. Eftersom 2014 blev ett mycket händelserikt år ställdes det också omfattande krav på HRFs samhällsbevakning, proaktivitet och förmåga att snabbt reagera på olika förslag, beslut och debattutspel.

Förbundet hade också en mängd olika kontakter med regering, riksdag samt andra beslutsfattare och samhällsaktörer, där vi informerade om behov och brister samt förklarade våra ståndpunkter.

Demowebb om hur hörselskadade hör

Under hösten påbörjades förberedelserna inför en interaktiv och pedagogisk demowebb, där besökare kan uppleva hur personer med olika typer av hörselnedsättningar hör i olika miljöer, med och utan hjälpmedel. Lanseringen av demowebben beräknas till början på 2016.

Utvecklingsarbete inför upplysningssatsning

Det planerade Arvsfondsprojektet om att sprida kunskap och utbilda aktörer och nyckelpersoner inom arbetslivsområdet sköts på framtiden. Istället inledde förbundet ett utvecklingsarbete med några "pilotföreläsningar" om hörselskadekunskap, som ett första steg mot en större satsning.

A.2 Stärka hörselskadade att utkräva sina rättigheter

Hörsellinjen (se avsnitt G.2) har fått en allt viktigare roll i förbundets arbete med att ge hörselskadade kunskap och vägledning om möjligheter och rättigheter. Hörsellinjen uppmuntrar också enskilda att anmäla brister när så är befogat.

Under 2014 hanterade Hörsellinjen en mängd fall där hörselskadade hade utsatts för övertramp och vilseledande information vid kontakter med privata hörselmottagningar, och gav då information om möjligheten att anmäla till Patientnämnden. Vi noterade dessvärre att många som uppmanades att göra

anmälan drog sig för att göra detta, av oro för att ses som "besvärliga" och eventuellt få svårare att få nödvändig vård i framtiden. Flera som valde att anmäla var sedan besvikna över att anmälan inte ledde till några påtagliga åtgärder, ibland för att ord stod mot ord.

Hörselskadade som hade utsatts för diskriminering, till exempel i arbetslivet, fick information om möjligheten att anmäla till Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Hörsellinjen gav även råd och stöd till föräldrar som ville driva ärenden rörande skolplacering, åtgärdsprogram, skolskjuts med mera.

A.3 Verka för fler hörselkontroller

Hörselkontroller i arbetslivet

HRF aktualiserade frågan om en revidering av bullerföreskrifterna, såväl i Arbetsmiljöverkets samrådsorgan för funktionshinderfrågor som direkt till ansvariga enhetschefer. Ambitionen var att få till stånd regelförändringar som gör att fler grupper än i dag får tillgång till avgiftsfria hörselkontroller. HRF betonade särskilt vikten av att lärare regelbundet får sin hörsel undersökt. Men Arbetsmiljöverket svarade att de hade beslutat att inte revidera bullerföreskrifterna.

Tidigare fanns det en princip om att föreskrifter ska ses över vart femte år, men det har Arbetsmiljöverket slutat med, som en följd av stora besparingar. HRF fortsätter emellertid att driva frågan gentemot regeringen, och särskilt Arbetsmarknadsdepartementet.

Utredning om Arbetsförmedlingen

I början av året tillsatte regeringen en utredning för att se över Arbetsförmedlingens arbetsformer samt eventuella möjligheter att konkurrensutsätta verksamheten. I maj träffade HRF utredaren och framförde synpunkter som rör Arbetsförmedlingens organisation; bland annat att det är omständligt och tidskrävande för personer med funktionsnedsättning att komma i kontakt med specialister, att den som är tolkanvändare och har arbete ändå måste anmäla sig som arbetssökande för att söka bidrag för tolk i arbetslivet samt att det tar orimligt lång tid att få en funktionsnedsättning registrerad. Utredaren uttryckte förståelse för HRFs kritik, men efter valet i september valde den nya regeringen att lägga ned utredningen med hänvisning till det interna förändringsarbete som satts igång inom Arbetsförmedlingen.

Hörselkontroller vid etablering av nyanlända

HRF driver sedan 2013 projektet *Funktionshinderperspektiv på etableringen*, i samarbete SIOS, en paraplyorganisation för etniska organisationer i Sverige. Inom ramen för detta projekt genomfördes under 2014 ett antal informationsinsatser för över 100 tjänstemän inom Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt blivande SFI-lärare. Ytterligare informationsinsatser planeras för 2015.

Det visade sig praktiskt svårt att driva krav om hörselkontroller inom ramen för projektet. Därför tog HRF i slutet av året initiativ till en strategi för att driva krav om hörsel- och synkontroller, tillsammans med SIOS och Synskadades Riksförbund (SRF). Detta påverkansarbete, som främst riktar sig till Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Sveriges kommuner och landsting (SKL), genomförs under 2015.

HRFs hörseltester

Nästan 40 000 personer testade sig med hjälp av HRFs olika gör-det-självt-test under 2014. Drygt 20 000 gjorde HRFs hörseltest på webben, ungefär 18 000 laddade ner appen "Hörseltestaren", och ytterligare 500 testade hörseln med HRFs telefontest.

Sammanlagt över 185 000 personer har testat sin hörsel med hjälp av HRFs olika gör-det-självt-test sedan de lanserades. Omkring 54 000 har laddat ner appen "Hörseltestaren", nästan 125 000 har gjort HRFs hörseltest på webben, och cirka 7 000 har testat hörseln i telefon.

Hörselveckan och Hörselskadades Dag

Hörselveckan den 13-19 oktober – med Hörselskadades Dag den 18 oktober – hade än en gång temat "Dags för ett hörseltest?". Runt om i landet uppmanade HRF allmänheten att testa sin hörsel och se över sin hörselsituation.

Nästan 80 föreningar och distrikt hade arrangemang i samband med Hörselveckan. Ungefär hälften erbjöd hörseltest och hörselinformation, ibland i samband med en fika – den så kallade "Kaffekollen". Många arrangerade även föredrag, öppet hus och demonstrationer av olika slag. Ett kalendarium med lokala HRF-aktiviteter under Hörselveckan lades upp på HRFs webb.

HRFs hörseltester på webben och som app (se ovan) var mycket populära under Hörselveckan. Testerna gav HRFs föreningar ett bra tillfälle att prata hörsel och värva nya medlemmar.

I samband med Hörselveckan bedrevs en medlemsvärvningskampanj – ett erbjudande om att bli medlem innan medlemsavgiften höjdes vid årsskiftet, och därmed "spara 50 kronor".

Media och debatt under Hörselveckan

Hörselveckan gav bra genomslag i media på flera håll i landet, och HRFare hördes och syntes i press, radio och tv.

Bland annat gick förbundet ut med ett pressmeddelande med länsstatistik ur HRFs årsrapport 2014 (se avsnitt B.1): "Över 250 000 saknar hörapparater". Nyheten om de stora och omotiverade skillnaderna mellan länen lyftes i media runt om i landet, och ledde också till regionala debatter om tillgången till hörselvård.

Särskilt intensiv blev debatten i Norrbotten, där bara 53 procent av alla som provade ut hörapparater fick två stycken, trots att 85 procent skulle behöva två. Det är en av de lägsta andelarna i landet. När hörselvårdschefen gick ut och hävdade att detta är patienternas eget fel, och att de tackar nej till den

andra hörapparaten, då blev upprördheten stor. Flera hörselskadade gick ut i radion och vittnade om hur de nekats en andra hörapparat, och HRFs förbundsordförande riktade skarp kritik mot Norrbottens läns landsting.

B. Hörselvård, hjälpmedel, stöd och service

B.1 Arbeta för att hörselvården stärks och utvecklas

Rikspolitiska framgångar i arbetet mot hörselcheckar

I januari 2014, mer än två år efter betänkandet Hjälpmedel – ökad valfrihet och delaktighet, kom regeringens proposition om så kallat "fritt val av hjälpmedel" – *Mer inflytande i valet av hjälpmedel* (prop. 2013/14:6). Det visade sig då att regeringen valt att inte föreslå någon tvingande lagstiftning om att införa "fritt val" i alla landsting, så som utredningen varit inne på. Detta innebar en viktig delseger för HRF, som har riktat skarp kritik mot sådana system med hörselcheckar.

I propositionen föreslogs bland annat att den enskildes inflytande över valet av hjälpmedel skulle tydliggöras i lagtexterna, vilket vi i HRF ställde oss positiva till. Men vi ville stoppa den del av förslaget som innebar att Myndigheten för delaktighet, Konkurrensverket och Socialstyrelsen skulle få i uppdrag att stimulera införandet av "fritt val"-system ute i landstingen. Detta framförde vi i en skrivelse till Socialutskottet, och det ledde till att Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet lämnade en gemensam reservation, helt i linje med HRFs uppfattning. Inför debatt och beslut i riksdagen skickade vi ett liknande brev till samtliga riksdagsledamöter.

I riksdagsdebatten, den 29 maj, fick HRFs kritik mot hörselcheckar starkt stöd från oppositionen och HRFs argument fick mycket uppmärksamhet. Trots detta röstade Alliansen och Sverigedemokraterna igenom regeringens förslag.

Det stöd vi fick från Miljöpartiet och Socialdemokraterna i denna fråga återspeglades i regeringsförklaringen efter valet. Statsministern deklarerade att han ville ha ett nationellt regelverk och ett samlat huvudmannaskap för hjälpmedel. Han efterlyste också "nationella kvalitetslagar för ordning och reda i välfärden".

I budgetpropositionen angav regeringen att de ville "göra en mer noggrann utvärdering och konsekvensanalys av verksamheten med fritt val av hjälpmedel, bland annat bör konsekvenserna för den enskilde belysas". Formuleringen var direkt hämtad från HRF.

I december gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att utvärdera och göra konsekvensanalyser av systemet med fritt val av hjälpmedel. De hjälpmedelsuppdrag som myndigheten fått av den tidigare regeringen fick anstå tills

frågan utvärderats. Detta var en viktig framgång för HRFs arbete mot hörselcheckar.

Rapporten "Myternas marknad" – om hörselvård som business

I slutet av juni, inför Almedalsveckan, släppte HRF rapporten "Myternas marknad: Svensk hörselvård – från behov till business". Den bestod av två delar – en del om HRFs syn på vårdval och konsekvenserna av "fritt val" med hörselcheckar i Region Skåne och Stockholms läns landsting, och en del med HRFs årsrapport 2014, med statistik om hörselskadade och hörselvården i hela landet.

Den första delen bygger till stor del på intervjuer med en del av de hörselskadade som haft kontakt med Hörsellinjen angående vilseledande information och aggressiv försäljning inom hörselvården. Rapporten presenterade också statistik som visade att andelen utprovningar med hörselcheckar fördubblats på ett par år, samt att hörselcheckar innebär att landsting betalar överpris för hörapparater.

Den andra delen, "Årsrapport 2014: Hörselskadade och hörselvård i siffror", består framför allt av statistik från Statistiska Centralbyråns levnadsnivåundersökningar samt statistik som förbundet samlat in från hörselvården runt om i landet.

Mediegenomslag och reaktioner på rapporten

Rapporten "Myternas marknad" fick stort genomslag i media, främst i Stockholm och i Skåne. Hörselskadade berättade i intervjuer om hur de drabbats av oseriös försäljning vid auktoriserade hörselmottagningar. Även audionomer bekräftade i intervjuer att "fritt val"-systemet sätter otillbörlig press på audionomerna att sälja hörapparater. Rapporten kommenterades också i flera ledare, som riktade skarp kritik mot de systemfel som HRF belyste.

I Stockholm gick landstingspolitiker från båda blocken ut i media och deklarerade att "Så här får det inte gå till". Ansvariga beslutsfattare utlovade utreda frågan, och utsåg två externa utredare ett par månader senare. Tillsammans med distriktet i Stockholm framförde förbundet synpunkter samt hade fortsatt dialog med utredarna som väntas lämna sin rapport under våren 2015.

I Skåne var reaktionerna på rapporten mer delade. Alliansen försvarade först det rådande systemet i flera intervjuer, och uttryckte sig avfärdande mot HRF. Samtidigt gick Socialdemokraterna ut i debattartiklar och lovade att avskaffa hörselcheckarna. Vid en valdebatt i augusti lovade emellertid även Alliansen att hörselvårdssystemet skulle "ses över".

Under året hade HRF flera möten med representanter från Svensk Hörsel (branschorganisation för svenska leverantörer av hörhjälpmedel) samt med enskilda företag. Svensk Hörsel bjöd in förbundet till ett medlemsmöte där vi presenterade rapporten och deltog i en efterföljande diskussion. Branschen försvarade hörselcheckarna och hävdade att upphandlingssystemen fungerar dåligt.

Susanne Nyberg Sander, ordförande för Svensk Hörsel, skrev i oktober en debattartikel i Dagens Samhälle, där hon angrep rapporten och HRF på missvisande grunder. Både HRF och Svenska Audiologiska Sällskapet (SAS) gick in med kritiska repliker.

Under hösten träffade HRF även representanter för Svenska Audionomföreningen SvAF (yrkesförening och medlem i Svenska Audiologiska sällskapet, SAS) samt Audionomerna, SRAT (audionomernas fackliga organisation, en del av Saco). SvAF reagerade på att audionomerna utsattes för kritik i rapporten, medan audionomfacket var i grunden positiva till att HRF har lyft problematiken med "fritt val".

Rapporten diskuterades även vid en konferens med landets hörselvårdschefer i november, då HRF presenterade rapportens huvudpunkter.

Som medlem i Svenska Audiologiska Sällskapet (SAS) deltog HRF i diskussioner med professionen, och fick starkt stöd; både SAS och andra inom professionen ställde sig bakom HRFs rapport.

Rapporten var ett aktuellt ämne även vid andra kontakter med verksamhetschefer och andra tjänstemän inom hörselvårdsområdet, ansvariga tjänstemän på Sveriges kommuner och Landsting (SKL) och elever på audionomutbildningen i Lund.

De många diskussioner som vi deltog i under året om "fritt val" med hörselcheck och utvecklingen inom svensk hörselvård visar att det finns ett stort behov av fortsatt dialog med alla parter.

Seminarium om hörselcheckar i Almedalen

HRF anordnade för första gången ett seminarium under Almedalsveckan i Visby – *Hjälpmiddelscheck till varje pris? När vårdgivaren blir försäljare*. Seminariet anordnades i samarbete med Dagens Medicin. Förbundsordförande Jan-Peter Strömgren presenterade rapporten *Myternas marknad* och debatterade med riksdags- och landstingspolitiker om hörselcheckar i vården. I debatten deltog bland andra Anders Henriksson (S), landstingsråd i Kalmar län samt ledamot av Statens medicinsk-etiska råd, Smer (se nedan).

HRF om medfinansiering till Statens medicinsk-etiska råd

I april 2014 fick HRF möjlighet att medverka vid en hearing hos Statens medicinsk-etiska råd (Smer), för att presentera vår syn på vårdval med hörselcheckar – en form av så kallad "medfinansiering".

Hearingen var ett led i Smer:s arbete med projektet *Med- och egenfinansiering i hälso- och sjukvården – etiska aspekter*, som inleddes våren 2013, med slutrapport i januari 2015. Detta projekt skulle beskriva utvecklingstendenser inom svensk hälso- och sjukvård, för att belysa vilka värde- och intressekonflikter som finns i dag och som riskerar att bli än mer påtagliga i framtiden.

HRFs förbundsordförande, Jan-Peter Strömgren, förklarade att HRF är helt emot hörselcheckar, eftersom det i praktiken innebär ett slags skattefinansierad företagssubventionering. Enskilda hörselskadade missgynnas av hörselchecksystemet eftersom summan från landstinget innebär att landstinget

”legitimerar” privat köp av hörapparater och ger trovärdighet åt vilseledande påståenden om att landstinget inte kan erbjuda bra hörapparater. Många enskilda drabbas därför av stora personliga kostnader, helt i onödan.

Regional påverkan och dialog

Arbetet med att undersöka och beskriva konsekvenserna av utvecklingen inom svensk hörselvård pågick under hela året. Flera distrikt hade att hantera avgörande hörselvårdsfrågor. Här hade förbund och distrikt ett nära samarbete, som bland annat innebar kunskapsutbyte och gemensam dialog med utredare och beslutsfattare.

Hörselvårdsseminarium

De flesta av HRFs distrikt hade representanter på plats vid hörselvårdsseminariet den 22 april, det fjärde av sitt slag. Seminariet handlade framför allt om propositionen *Mer inflytande i valet av hjälpmedel* samt andra aktuella hörselvårdsfrågor, till exempel vikten av att landsting ansluter sig till det nationella kvalitetsregistret om hörselrehabilitering för vuxna.

CI-seminarium

Vilka erfarenheter har personer som har fått cochlea-implantat ganska nyligen? För att ta reda på det genomförde förbundet ett seminarium i december, med personer som opererats vid någon av landets sju CI-kliniker under de tre senaste åren. Deltagarna framförde många värdefulla synpunkter, som kan bidra till förbundets framtida arbete med CI-frågor.

B.2 Fler hörselskadade ska få habilitering och rehabilitering

Ge enskilda råd och stöd om hörselvård

Utvecklingen inom hörselvården har inneburit att ett allt större ansvar läggs på individen, framför allt i de landsting som har vårdval. Följaktligen har HRF, och inte minst Hörsellinjen, fått allt större betydelse som pålitlig, oberoende informationskälla.

Utgivningen av rapporten ”Myternas marknad” ledde till en ökning av Hörsellinjen-ärenden rörande hörselvård, och dessa kontakter bekräftade ytterligare omfattningen av de allvarliga problem som beskrivs i rapporten och vikten av att HRF kan erbjuda oberoende rådgivning.

Kommuners stöd till äldre

Vi fortsatte att arbeta för att stödet till äldre hörselskadade ska bli bättre, bland annat genom att stödja HRFs föreningar i att driva krav på att det ska finnas utbildad hörselservicepersonal (hörselinstruktörer) i samtliga kommuner.

I början på 2014 slutförde HRF, tillsammans med Synskadades Riksförbund (SRF) och Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), Arvsfondsprojektet *Ny utbildning för syn- och hörselinstruktörer* i samverkan med Hagabergs folkhögskola och Syn- och hörselinstruktörsföreningen i Sverige. I mars gjordes ett

utskick med information om den nya utbildningen till landets kommuner. Under hösten startade den nya utbildningen vid Hagabergs folkhögskola. Vårt arbete i Swedish Standards Institute (SIS), för att få en standard för kvalitet inom vård och omsorg av äldre, fortsatte under 2014. Vi engagerade oss i standardarbetet 2012, för att kunna driva kravet på hörselskadekunskap inom vårdutbildningar.

Under hösten remissbehandlades utredningens förslag till standard för "Kvalitet i omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende". Standarden ska slutgranskas innan den antas, vilket beräknas ske under vintern 2015.

B.3 Driva krav på likvärdig hörselvård i hela landet

Ojämligheten inom hörselvården i landet är stor, med olika avgiftstyper och olika avgiftsnivåer i de olika landstingen, och någon nationell samordning finns inte. Det här är något som HRF har kritiserat i en lång rad rapporter, och vid kontakter med såväl landstingen som med riksdagspartierna.

Men under hösten 2014 visade det sig att HRFs kritik mot "avgiftsanarkin" inom hörselvården hade fått gehör. I sin budgetproposition hösten 2014, skrev regeringen Löfven att de vill *"arbeta för en mer likvärdig tillgång till hjälpmedel över landet och minskade skillnader i avgifter och regelverk". Det ska tas fram "ett nationellt regelverk och ett samlat huvudmannaskap för hjälpmedel"*.

Regeringen gav i december ett uppdrag till Socialstyrelsen (se B.1) där det bland annat ingår att kartlägga tillgången till hjälpmedel samt vilka regler och avgifter som tillämpas. Detta uppdrag är en del i regeringens arbete med att utreda ett nationellt regelverk och samlat huvudmannaskap för hjälpmedel.

C. Tillgänglighet

Under 2014 skedde det flera betydande genombrott i tillgänglighetsfrågor som HRF har drivit under många år. Till exempel: Riksdagen fattade beslut om att diskrimineringslagen skulle ändras, så att bristande tillgänglighet klassades som en form av diskriminering. Ledande biografkedjor började visa alla svenska filmer med text, såvida de var försedda med text. Tv-kanaler flyttade sin textning av svenskspråkiga program till ett och samma sidnummer på text-tv (199). Regeringen beslutade om att inleda arbetet med en svensk språkdatabas – första steget mot textning via tal-till text-omvandling.

Dessutom var "tillgänglig valrörelse" en valfråga för HRF. Vi uppmanade partierna att ordna teleslinga, tolk och textning, för att på så sätt främja demokratin. Det innebar bland annat något av ett genombrott för textning inom svensk politik se A.1).

C.1 Diskrimineringslagstiftning

Ändrad diskrimineringslag

Varje torsdagsmorgon under flera år samlades representanter för HRF och de flesta andra funktionshinderorganisationer utanför regeringskansliet Rosenbad i Stockholm. Den så kallade Torsdagsaktionen", som tillkom på initiativ av DHR, mötte statsråd på väg till regeringssammanträde och uppmanade dem att klassa bristande otillgänglighet som diskriminering.

Den 18 mars 2014 kom till slut en proposition om en ändring av diskrimineringslagen. Regeringen föreslog att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning skulle införas som en ny form av diskriminering. Lagförslaget infriade emellertid inte förväntningarna. HRF konstaterade tidigt att den nya diskrimineringslagen riskerade att bli ganska tandlös på områden som är viktiga när det gäller tillgänglighet för hörselskadade, som textning, ljudmiljö och tillgång till teleslinga eller motsvarande. Funktionshinderorganisationerna var även kritiska till att lagförslaget undantog företag med färre än tio anställda.

Medan riksdagen behandlade frågan övergick Torsdagsaktionen till Tisdagsaktionen, med veckovisa samlingar utanför riksdagen, för att uppmana riksdagsledamöter att skärpa lagförslaget.

I juni antogs lagändringen av riksdagen, utan de justeringar vi hade efterfrågat. Men efter valet deklarerade statsminister Löfven i regeringsförklaringen: *"Den nya lagen om otillgänglighet som diskrimineringsgrund ses över och breddas. Hinder för människors delaktighet i samhället ska rivas. Det är en fråga om jämlikhet och rättvisa."*

HRFs arbete angående diskrimineringslagen fortsatte under hösten, och bedrevs främst genom samarbetsorganisationen Lika Unika.

C.2 Bättre ljudmiljö och bra hörbarhet

Ljudmiljö i skolan

I valrörelsen 2014 uppmanade HRF landets kommuner att satsa på en ljudsmart skola, och HRFs föreningar kunde driva frågan lokalt med stöd av förbundets valblad, insändare och ett internt kunskapspaket (se avsnitt A.1).

Regeringen aviserade hösten 2014 att de ville satsa en miljard på skolans arbetsmiljö, inklusive bulleråtgärder, under mandatperioden. HRF välkomnade förslaget, som delvis var ett resultat av vårt ljudmiljöarbete.

Vi vet emellertid av tidigare erfarenheter att goda ljudmiljöambitioner inte alltid får önskad effekt på grund av bristande kunskap hos de ansvariga. HRF tog därför kontakt med riksdagsledamöter och politiskt sakkunniga på regeringskansliet och föreslog att en informationssatsning om taluppfattbarhet skulle inkluderas i arbetsmiljöstatsningen. När regeringens budgetförslag föll avbröts kontakterna, men vi avser att återuppta dialogen.

Standarder om ljudmiljö och tillgänglighet

Vi hade fortlöpande dialog med berörda myndigheter, såsom Boverket och Myndigheten för delaktighet, och framhöll att kraven på fysisk tillgänglighet för hörselskadade måste skärpas.

Vi engagerade oss i frågor som rör fysisk tillgänglighet i standardiseringsarbetet på Swedish Standards Institute (SIS), bland annat inom ramen för de tekniska kommittéerna TK 197, Byggakustik, tk 453 Tillgänglighet i byggd miljö och tk 536 Samordningsgrupp för tillgänglighet. Tidigare hade det aviserats att den standard som berör ljudmiljö i lokaler SS 25 268 skulle ha reviderats under 2014, men detta sköts upp till våren 2015.

C.3 Att arbeta för ökad tillgänglighet till tv, radio, webb och andra digitala medieformat

Textning av tv-program

Vinter-OS i Sotji i februari blev något av ett genombrott för direkttextning av sportsändningar. Efter en längre tids uppmaningar och påminnelser från HRF textade Viasat/TV3 tolv timmar per dag under OS-veckorna. Viasat uppgav efteråt att erfarenheten gett mersmak, och att de avsåg att fortsätta utveckla textningen i sina kanaler.

Under våren blev det enklare för tv-tittare att hitta och använda textning. Då samlade TV4 och SVT svenskt textningen för alla sina kanaler på samma sidnummer på text-tv: sidan 199. Flera andra tv-kanaler använde detta sidnummer sedan tidigare. Detta var en framgång för HRF, som under lång tid uppmanat tv-bolagen att använda samma sidnummer för textning, oavsett kanal.

I april lanserades SVT Flow, en ny typ av webb-tv. Efter uppmaning från HRF började SVT texta allt på SVT Flow, från start.

Textning av webbfilmer

Webbfiler och livestreamade webbsändningar blir allt vanligare, inte minst inom politiken. Under valrörelsen 2014 var det flera partier och organisationer som lade upp filmklipp på webben i stort sett dagligen, och de större tidningarna sände åtskilliga debatter och intervjuer direkt – och det mesta saknade text.

Det skedde emellertid en klar förbättring under året när det gäller förinspelat material, sedan HRF tagit fram webbsidan "Så här textar du filmklipp på webben". HRFs enkla instruktioner om hur det går till att snabbt texta kortare filmer med hjälp av ett gratisprogram gjorde att ingen längre kunde skylla på att de inte hade tid eller råd att texta.

Med hjälp av webbsidan om textning lyckades HRF få samtliga partier utom Sverigedemokraterna att texta sina valfilmer. Även andra organisationer och verksamheter följde efter, bland annat efter påstötningar via Twitter (se även avsnitt A.1).

Textning av svensk film på bio

HRFs mångåriga arbete för textning av svenska filmer nådde en viktig milstolpe i slutet på året. Då meddelade SF Bio att de hade beslutat att visa varje svensk film med text vid alla föreställningar, såvida filmen var försedd med text. Svenska Bio samt några mindre biografkedjor följde sedan SF Bios exempel.

SF Bio övergick också till att i annonser ange om en svenskspråkig film inte var textad, istället för att ange om text fanns. Detta innebar att textade filmer på bio blev norm.

SF Bio uppgav att denna förändring var en följd av HRFs outtröttliga påverkan, i kombination med digitaliseringen av biograferna; det är idag betydligt enklare att visa textad film i hela landet. SF Bio upplevde dessutom att biopubliken i stort, även hörande, gärna vill ha text.

Beslutet väckte oerhört positiva reaktioner från hörselskadade runt om i landet och även personer med annat förstaspråk uttalade sig mycket uppskattande. Men en liten, högljudd grupp filmproducenter och regissörer protesterade och kallade beslutet en "katastrof" och "dödsstöten för svensk film". En av dessa, regissören Kay Pollak, mötte HRFs förbundsordförande, Jan-Peter Strömgren, i en intensiv debatt i radions Studio Ett. Stjärnregissören Ruben Östlund gav sig också in i debatten med tydligt stöd för textning.

Biografkedjornas satsning på att visa textad, svensk film innebär ett stort steg framåt, inte minst när det gäller attityden till textning. Men det är en delseger; en del svenskproducerade filmer som gick upp på bio under 2014 var inte försedda med text, och de flesta svenskdubbade familjefilmer saknade text.

Språkresursbank för tal-till-text-omvandling

HRF har under många år arbetat för att få till ett system med tal-till-text-omvandling, för att kunna få mer och bättre textning.

I juni tog frågan ett stort kliv framåt när Post- och telestyrelsen (PTS) fick i uppdrag av regeringen att genomföra ett pilotprojekt för framtagande av en prototyp för en språkresursbank, det vill säga en databas för lagring och distribution av språkresurser som tal och text. En sådan språkresursbank skapar förutsättningar för att kunna påbörja utveckling av så kallad tal-till-text-omvandling, vilket i sin tur gör det möjligt att ta fram en ny, mer effektiv metod för direkttextning av god kvalitet. Pilotprojektet ska vara genomfört under 2016.

C.4 Förbättra tillgången till tolkning av hög kvalitet

Utredning av tolktjänsten

I december 2011 lämnade Tolktjänstutredningen sitt betänkande *En samlad tolktjänst* (SOU 2011:83), som HRF ansåg vara ett steg i rätt riktning för tolktjänsten. Regeringen skickade emellertid inte ut betänkandet på remiss

och meddelade också att de inte avsåg att gå vidare med förslaget om att utse en statlig huvudman för tolktjänsten, utan tillsatte istället en interdepartemental utredning. HRF ingick i en referensgrupp till utredningen via Ordförandegruppen.

Missnöjet med regeringens hantering av frågan var stort inom hörsel- och dövorganisationerna, och detta diskuterade Ordförandegruppen med oppositionspolitikerna Lennart Axelsson (S), Agneta Luttröpp (MP) och Eva Olofsson (V).

Representation om tolkfrågor

HRF var representerat i Södertörns folkhögskolas utbildningsråd om skrivtolkutbildningen. Vi deltog också i Myndigheten för yrkeshögskolans brukarråd, där det framkom att antalet utbildningsplatser, främst inom teckenspråkstolkning och dövblindtolkning, kommer att minska kraftigt de kommande åren.

Seminarium om tolktjänsten

Den 2 december bjöd förbundet in HRF-distriktens representanter till ett tolkseminarium, med diskussioner om hur dagens tolktjänst fungerar och är organiserad, samt en genomgång av läget med tolkutredningen.

Stiftelsen Rikstolktjänst, RTT

Stiftelsen Rikstolktjänst var utförare av rikstolktjänst genom upphandlat avtal med Socialstyrelsen. Det här var det andra året av tre innan en ny upphandling ska genomföras. Stiftelsen Rikstolktjänst, som drivs av HRF, Sveriges Dövas Riksförbund (SDR) och Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), har ett samarbetsavtal med AB Stockholmstolkarna för utförande av tolkningen.

HRF uppvaktade Dan Ericson, utredare av *Ett stärkt och självständigt civilsamhälle* (dir 2014:40), i syfte att få till en förändring när det gäller hanteringen av uppdraget rikstolktjänst. Vi är kritiska till att uppdraget numera upphandlas av Socialstyrelsen, istället för att Stiftelsen Rikstolktjänst får ett årligt statsbidrag att förvalta, som tidigare.

C.5 Pedagogisk och fysisk tillgänglighet i skola och utbildning

Rundabordssamtal om stöd till skolelever

Socialdemokraternas skolpolitiska talesperson, Ibrahim Baylan, bjöd in HRF till ett rundabordssamtal om stöd till elever i skolan. Behovet av regionala resurscentran för hörselskadade och döva elever (RRC), bristen på hörsellärare och tillgängligheten i skolan var några av de frågor som HRF lyfte fram i samtalet.

Projekt: Hörande föräldrar till hörselskadade barn

Projektet "Hörande föräldrar till hörselskadade barn" gick in i sitt andra och avslutande år. Under året genomfördes sju seminarier med totalt närmare 70 deltagare, i samarbete med lokala föräldraföreningar och distrikt.

Inom ramen för projektet erbjöds föräldrar möjlighet att få personlig rådgivning från Hörsellinjen och i vissa fall från sakkunnig ombudsman för skola och utbildningsfrågor – ett stöd som ska etableras i den reguljära verksamheten.

Föräldraprojektet drivs med stöd av medel från Allmänna Arvsfonden och ska slutredovisas i juni 2015.

Seminarium för professionen

Den 12–13 maj arrangerade HRF en konferens för skolprofessionen: "*Det går väl ganska bra?*" Konferensen riktade sig till personal och verksamhetsansvariga i alla skolformer samt personal inom skolhälsovård samt hörselvård, Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM), övriga skolmyndigheter med flera. Konferensen, som arrangerades i samarbete med SPSM, blev en stor framgång. De två konferensdagarna var fullbokade och en del intresserade kunde inte erbjudas plats. Totalt deltog över 110 personer. Föreläsningarna filmades, varav en del textades och lades upp på webben.

Stöd till hörselskadade elever i skolan

Regeringen tillsatte 2013 en nationell samordnare med uppdrag att utreda bland annat hur stödet till hörselskadade elever kan bli bättre. HRF träffade utredaren vid ett par tillfällen under 2014 och vi erbjöds möjlighet att lämna synpunkter på utredarens idéskiss på så kallade regionala nav. Skissen har stora likheter med HRFs förslag om regionala resurscentran, som vi tidigare presenterat.

HRF framförde att stödet måste nå ända fram till eleven, inte bara till kommuner och skolhuvudmän, vilket är fallet i dag. Vi påtalade också att staten måste ha ansvaret för att hörselskadade elever får den skolgång de har rätt till. Utredaren lämnar sitt förslag till regeringen 2015.

HRFs tillfälliga referensgrupp, "RRC", träffades två gånger under året. Gruppen hade bland annat i uppdrag att diskutera argument för vårt förslag om regionala resurscentra (RRC) inför kontakterna med utredaren.

Remisser

Vissa skollagsfrågor del 1 (U2013/6278/S)

Teckenspråket är i dag ett etablerat språk som enligt språklagen är jämställt med minoritetsspråken. Det finns dock ett betydande glapp i lagstiftningen, och det leder till att personer som behöver få lära sig teckenspråk inte självklart får den möjligheten. I vårt remissvar betonade vi därför att teckenspråket måste lyftas fram tydligare i skollagen.

Myndigheten för delaktighet missar tillgänglighet för hörselskadade

Under våren 2014 avvecklades Hjälpmedelsinstitutet (HI) och delar av verksamheten gick in i den nystartade Myndigheten för delaktighet. HRF var kritiska till att den nya myndigheten inte fick några centrala uppdrag som bidrar till hörselskadades tillgänglighet.

Hjälpmedelsfrågorna som HI hade lades på landstingen, textningsfrågorna lades i projekt på Post- och telestyrelsen (PTS) och tolkfrågorna lades i en interdepartemental utredning i regeringskansliet. HRF remissvarade att staten behöver ta ett större ansvar för textning, tolkning och hjälpmedel, som är viktiga komponenter för hörselskadades tillgänglighet och delaktighet.

D. En stark organisation i utveckling

D.1 Utveckla HRF som en attraktiv medlemsorganisation

I oktober överlämnade UNO (utredningen Utvecklad Ny Organisation) sitt slutbetänkande till förbundsstyrelsen. Det omfattade sammanlagt 30 förslag till "åtgärder som kan förbättra, modernisera och effektivisera HRF som organisation på alla nivåer". Därutöver ingick omvärldsanalys och beskrivning av några viktiga utmaningar HRF står inför i betänkandet.

Slutbetänkandet hade föregåtts av ett omfattande arbete under året. Den referensgrupp med ett 20-tal aktiva HRFare från hela landet som UNO haft till sitt förfogande träffades i mars, och har därefter lämnat skriftliga synpunkter. Fem enkäter sammanställdes och utvärderades, de gick till föreningar, distrikt, vilande föreningar, upplösta föreningar och valberedningar. Till förbundsmötet i maj och till förbundsstyrelsemötet i juni framställdes separata diskussionsunderlag. Försöksprojektet VoteIT, som gick ut på att HRFare använde ett internetbaserat program för möten, slutfördes och utvärderades. UNO genomförde nio möten under året, varav ett var ett tvådagars internat. UNOs slutbetänkande presenterades och diskuterades vid förbundsmötet i november.

Tävlingen "Bästa medlemsvärvarförening"

Hörselskadades förening i Norra Skaraborg blev "Bästa värvarförening 2013", och vann båda tävlingskategorierna. Det innebär att Norra Skaraborg värvade störst antal medlemmar (201 personer) och ökade också mest (med 45 procent). Föreningen belönades därför med dubbla prissumman, 10 000 kronor, samt diplom. Priset utdelades vid förbundsmötet i Knivsta i maj.

Återrekrytering av tidigare medlemmar

Vid årsskiftet inleddes en återrekryteringskampanj där medlemmar som avregistrerats från HRF kontaktades med frågan om de på nytt vill bli med-

lemmar. Totalt kontaktades 2 500 avregistrerade medlemmar per telefon, varav 482 anmälde intresse för att åter teckna medlemskap i HRF. Av dessa blev 124 personer nya medlemmar under 2014.

D.2 Utveckla HRFs utbildningsverksamhet på alla nivåer

Kurser och seminarier

Under året prioriterade förbundet utbildning av förtroendevalda.

Genom förbundskursen erbjöds möjlighet att öka kunskapen om de frågor som HRF arbetar med under kongressperioden samt om strategier för intressepolitiskt påverkansarbete, opinionsbildning och information. I januari 2014 genomfördes steg två av den förbundskurs som påbörjades hösten 2013. Eftersom intresset för att delta var stort inleddes en ny förbundskurs redan under hösten, med steg ett i oktober 2014. På varje förbundskurs deltog 16 personer från föreningar och distrikt runt om i landet, och de var mycket positiva i sina utvärderingar.

I september genomförde vi en utbildning för 22 nya ordföranden i HRFs föreningar och distrikt, och den blev mycket uppskattad. Under kursen behandlades HRF som organisation, det intressepolitiska arbetet, informations- och opinionsarbete, ekonomi, medlemsregistret och ledarskap.

I samverkan med ABF, som HRF är medlem i, inledde vi en utbildningssatsning i Hörselskadades distrikt i Dalarna om de olika förtroendeuppdragen och styrelsearbete. ABF och Hörselskadades distrikt i Halland genomförde även en helg med utbildning i medlemsvärvning, enligt den så kallade "medlemsmodellen".

Inom ramen för HRFs föräldraprojekt genomfördes vi ett antal seminarier hos föreningar och distrikt inom HRF. En stor svårighet för många föreningar och distrikt var att nå ut till presumtiva deltagare. På en del håll i landet hjälpte hörselvården till med att sprida information och inbjudningar, och i ett fall var det hörselvården som kontaktade oss med önskan om att få anordna seminarium. I andra delar av Sverige saknas sådant stöd från hörselvården.

Stöd till distrikt och föreningar

Under året gav förbundet kontinuerligt stöd till föreningar och distrikt som undrade över föreningspraxis, tolkning av stadgar och styrelseprocessfrågor, eller som hade svårt att få medlemmar att åta sig förtroendeuppdrag. En del behövde också hjälp med ekonomiska problem och konflikthantering.

Stödet gavs via telefonsamtal, e-post, post och personliga besök. Särskilt mycket stöd utgick till Hörselskadades distrikt i Dalarna.

D.3 Utveckla HRFs samarbete med andra organisationer i Sverige och internationellt

IFHOH och EFHOH

HRF var engagerade internationellt genom generalsekreterarposten i EFHOH (European Federation of Hard of Hearing People). Genom medlemskapet i IFHOH fortsatte vår internationella samverkan inom IDA (International Disability Alliance), som omfattar internationella och regionala handikapporganisationer. IDA arbetar med att påverka Förenta Nationerna (FN) och dess medlemsstater, i synnerhet när det gäller genomförandet av Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Under 2014 har HRF deltagit i EFHOH:s styrelsemöten, samt EFHOH:s och IFHOH:s respektive stämmor i Jerusalem.

Sverige granskades av FN:s funktionshinderkommitté (CRPD) i april 2014 och HRF bevakade och bidrog till den processen, främst genom Lika Unika.

NHS

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS) hade i vanlig ordning kanslichefsmöte respektive ledarmöte under året. NHS årsmöte ägde rum i Finland i slutet av augusti.

Sedan 2008 sköts NHS gemensamma ekonomi av HRF, se budgetposten "NHS". NHS har ett roterande ordförandeskap på två år och med anledning av att Norge av sagt sig ordförandeskapet 2013–2015 har HRF fortsatt som ordförande även denna tvåårsperiod.

Genomföra utvecklingssamarbete i utvecklingsländer

HRF genomförde utvecklingssamarbete med partners i utvecklingsländer genom MyRight (tidigare Shia), med stöd av Sida. I januari 2012 drog det planerade projektet i Bolivia igång och projektperioden sträckte sig till och med 2014. Målet med projektet var att stärka föräldraorganisationen APANH (Asociación de Padres y Amigos de Niños Hipoacúsicos), för att förbättra hörselskadades livssituation i Bolivia.

Under 2014 utvärderades projektperioden och en ny ansökan för perioden 2015–17 utformades. Utvärderingen resulterade i beslutet att inte fullfölja ansökningsprocessen tillsammans med APANH, utan att istället påbörja ett nytt stöd till de hörselskadade ungdomarna som brutit sig ur APANH.

HRFs kansli innehar sedan 2011 rollen som samordnare för de åtta svenska organisationernas gemensamma arbete i Bolivia. Under 2014 avvecklades den funktionen i praktiken.

Förutom det praktiska projektarbetet genom MyRight, hade HRF en representant i MyRights styrelse och en förtroendevald revisor.

När det gäller Laos och det tänkta samarbetet kring teleaudiologi, fördes vissa diskussioner, men inget omsattes i praktiken under 2014.

E. Forskning och utveckling

Hörselforskningsfonden

Hörselforskningsfonden fördelar årligen bidrag till teknisk, medicinsk och beteendevetenskaplig forskning. Under 2014 tilldelades tolv forskningsprojekt sammanlagt 1,2 miljoner kronor till forskning inom hörselområdet. Fondens styrelse genomförde två möten under året.

Forskningsinstitutet Hörselbron

Forskningsinstitutet Hörselbron är ett aktiebolag som ägs till 100 procent av HRF. Hörselbron ska vara en objektiv och neutral resurs tillgänglig för alla intressenter inom hörsel. Hörselbrons kärnverksamhet är forskning, metod och teknikutveckling. Affärsidén för bolaget är att erbjuda bra tjänster och kompetens inom hörselområdet.

Under 2014 uppnådde verksamheten flera stora mål. Antalet deltagare i det nationella kvalitetsregistret för hörselrehabilitering ökade, Hörselbron blev en "affilierad fakultet" under Kungliga Tekniska Högskolan, och forskningsinstitutet övertog också viss verksamhet från det avvecklade Hjälpmedelsinstitutet, till exempel konferens för verksamhetsansvariga inom hörselvården.

Hörselbron ingår i styrgruppen för Centrum för hörsel- och kommunikationsforskning, Karolinska Institutet.

F. Intern demokrati

F.1 HRFs kongress 2016

Under året fortsatte förberedelserna inför kongressen 2016. Ett flertal tänkbara kongressanläggningar besöktes och på oktobermötet beslutade styrelsen att 2016 års kongress förläggs till Linköping, där "Konsert & Kongress" uppfyllde de krav och behov som styrelsen fastställt.

F.2 Valberedning och revision

Valberedningen

Under våren 2014 drabbades valberedningen hårt då två ledamöter avled med kort mellanrum: Lars-Åke Green, ordinarie ledamot, och Åke Eriksson, ersättare. Monika Steorn, valberedningens ordförande, informerade förbunds-mötet om den uppkomna situationen och nämnde i samband med det att Rose-Marie Westerholm kommer att vara med i arbetet som resursperson till valberedningen, dock ej med beslutande funktion.

I valberedningen ingår i övrigt Veronika Tapper, Per-Ola Sjödén och Lars-Erik Svensson, ordinarie ledamöter, samt Jan Lamby, ersättare. Jan Lamby ersatte Lars-Åke Green efter hans bortgång.

Valberedningen hade under året två sammanträden. De deltog vid olika förbundsarrangemang, bland annat vid förbundsmöten och på förbundskursen.

Revision

KPMG AB är auktoriserad revisor för HRF. Arne Andersson och Birgitta Tell är förbundets förtroendevalda revisorer. Ersättare är Margareta Fisk. Utöver sedvanligt revisionsarbete har förbundets förtroende valda revisorer varit delaktiga i diskussioner kring aktuella frågor som berör föreningar och distrikt.

F.3 Förbundsstyrelse och förbundsmöten

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen, som är HRFs högsta beslutande organ mellan kongresserna, består av förbundsordförande Jan-Peter Strömgren, vice förbundsordförande Eva Blomquist, kassör Eva Sten, Sune Wadenheim, Carina Albertsson, Lars Lindberg, Kristina Olsson, Marianne Morin, Ritva Tamminen, Lena Thorén (tidigare Hård) och Agneta Österman.

Närvarande vid samtliga styrelsemöten under året var Jan-Peter Strömgren, Eva Blomquist, Lars Lindberg, Marianne Morin, Sune Wadenheim, Carina Albertsson, Lena Thorén, Kristina Olsson och Agneta Österman.

Frånvarande vid ett eller flera hela förbundsstyrelsemöten under året var Eva Sten och Ritva Tamminen. Frånvarande vid del av förbundsstyrelsemöte var Jan-Peter Strömgren, Eva Sten, Carina Albertsson, Lena Thorén, Marianne Morin, och Sune Wadenheim.

Förbundsstyrelsen höll sex protokollförda sammanträden under året, varav tre tvådagarsmöten.

Representation

Förbundets representation i olika samrådsorgan, utredningar, seminarier och konferenser var under 2014 omfattande. Vi var aktiva inom de flesta handikappolitiska områden: utbildning, hörselvård, tillgänglighet, rättigheter för personer med funktionsnedsättning med mera.

Förbundsstyrelsen representerade förbundet vid ett 40-tal olika tillfällen. Utöver detta var förbundet under året representerat i fasta arbets- och rådsgrupper, bland annat i statliga myndigheter. Förbundet genomförde dessutom uppvaktningar hos både regeringen och oppositionen.

Förbundsmöten

Förbundsmötet, som är ett rådgivande organ med representanter från HRFs 22 distrikt, hade under året två möten. Utöver de stadgebundna frågorna som

årsredovisning och förslag till verksamhetsplan och budget för nästkommande år diskuterades aktuella frågor. Vid vårmötet, som var förlängt med en dag, fördjupade sig deltagarna i organisationsutredningens (UNO) delrapport och förslag. Höstens möte, som var förlängt med en dag, hade särskilt fokus på kongressen 2016. Bland annat genomfördes en workshop i syfte att ta fram idéer och förslag inför arbetet med förslag till handlingsprogram för 2017-2020.

Lika Unika

HRF är medlem i Lika Unika, som är en samarbetsorganisation med sex svenska riksförbund från funktionshinderrörelsen. Federationen bildades 2009 för att gemensamt agera och påverka kring ökad delaktighet i samhället för personer som har en funktionsnedsättning. Federationens fokus är mänskliga rättigheter. Medlemsförbund, utöver HRF, är Neuroförbundet, Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar (RBU), Synskadades Riksförbund (SRF), Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB) samt Sveriges Dövas Riksförbund (SDR).

Fram till årsmötet i maj var från HRF Jan-Peter Strömgren och Lars Lindberg ordinarie ledamöter i Lika Unikas styrelse, Kristina Olsson var suppleant. Vid årsmötet beslutades att det ska vara endast en ordinarie representant samt en suppleant från varje medlemsorganisation. Från HRF valdes Jan-Peter Strömgren som ordinarie och Lars Lindberg som suppleant. Arne Andersson från HRF var förtroendevald revisor i Lika Unika.

Samverkan med andra organisationer

HRF var under året representerat i åtta andra organisationer.

Vi fortsatte samarbetet inom Ordförandegruppen, med de övriga hörsel- och dövförbunden: Barnplantorna, Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU), Dövblind Ungdom (DBU), Unga Hörselskadade (UH) och Vuxendöva i Sverige (VIS). Under året stod framför allt tolk- och skolfrågorna på dagordningen.

Förbundet var också aktivt i Svenska Audiologiska Sällskapet (SAS), som består av samtliga yrkesföreningar inom det audiologiska området. En fråga som var i fokus var diskussionerna kring "fritt val av hjälpmedel", där det fanns samsyn mellan HRF och SAS.

HRF har styrelsrepresentation i Stiftelsen Svenska Kommittén för Rehabilitering (SVCR). HRFs ledamot har varit Kaljo Kimber. SVCR ger årligen ett anslag som har varit betydelsefullt och gett möjlighet att genomföra olika verksamheter.

F.4 Ägarplanering och stöd till närstående verksamheter

HRF deltog aktivt i utvecklingen av våra bolag, HRF Hörteknik AB och Forskningsinstitutet Hörselbron AB. Vid förbundsstyrelsens sammanträde i

december presenterade respektive bolag pågående och kommande verksamhet, som en grund för styrelsens ställningstagande angående den fortsatta utvecklingen.

HRF Hörteknik

HRF Hörteknik AB ägs till 100 procent av HRF, och har som affärsidé att erbjuda bra produkter och kompetens inom hörselområdet.

Bolaget säljer och informerar om batterier och hörhjälpmedel samt bedriver konsultverksamhet och distribution av olika informationsprodukter. HRF Hörteknik är också auktoriserad klinik för primär hörselrehabilitering i Stockholms läns landsting, vilket innebär att bolaget utför hörselprov och hörselrehabilitering inklusive hörapparatutprovning. För detta är två legitimerade audionomer anställda vid kliniken, varav en också är verksamhetschef.

Under 2014 bestod en väsentlig del av bolagets verksamhet av försäljning och marknadsföring av batterier och hörhjälpmedel. Som auktoriserad hörselmottagning ökade HRF Hörteknik sitt antal "listade" patienter till cirka 300 patienter. Vid mottagningen utfördes även kliniska tester på uppdrag av Forskningsinstitutet Hörselbron.

Under året avslutade den tidigare vd:n och verksamhetschefen sin anställning på egen begäran. Någon ny vd utsågs inte, däremot utsågs en ny verksamhetschef. En ny, legitimerad audionom anställdes.

Forskningsinstitutet Hörselbron

Se avsnitt E.

Unga Hörselskadade (UH)

HRF lämnade, precis som tidigare år, ekonomiskt bidrag till Unga Hörselskadade (UH). UH var adjungerade till förbundsstyrelsen, men hade inte möjlighet att delta på alla möten. HRF hade en adjungerad representant i UHs styrelse.

Utöver det sedvanliga stödet gick förbundet in med stöd till UHs medverkan i Almedalen. UHs "slingpatrull" besökte 104 arrangemang under Almedalsveckan. Av dessa hade 42 procent teleslinga, 22 procent teckenspråkstolk och endast 4 procent skrivtolk. "Slingpatrullen" fick bra genomslag i media i Almedalen och var också synliga i sociala medier, tillsammans med HRF (se avsnitt A.1).

G. Information

G.1 Väcka opinion och sprida information

Debattartiklar

I februari gick HRF in med en debattreplik om textning i tidningen Sydsvenskan: "Delaktighet är en alldeles för viktig fråga för att stå och falla med företags, myndigheters och andra verksamheters goda vilja. Därför ställer vi och övriga funktionshinderrörelsen krav på lagstiftning som slår fast att bristande tillgänglighet är diskriminering", konstaterade HRFs generalsekreterare, Hans Ericson.

I slutet av februari reagerade HRF och övriga hörsel- och dövorganisationer på att det drevs med teckenspråket under Melodifestivalen, vilket uppmärksammades av media. Kritiken blev hård från många håll och HRF, Unga Hörselskadade (UH) och Sveriges Dövas Riksförbund (SDR) skickade brev till SVT, som gjorde att SVTs ledning bjöd in till möte. Vi kontaktade även tolkarnas yrkesorganisationer angående detta.

I mars medverkade HRFs förbundsordförande med en gästledare i tidningen Medicinsk Access. Rubriken var "För få remisser och snåla budgetar: Tio gånger så många borde erbjudas hörselimplantat". Han konstaterade att ungefär 20 000 som blivit döva eller gravt hörselskadade i vuxen ålder beräknas kunna ha nytta av hörselimplantat, men alldeles för få erbjuds den möjligheten.

I april gick HRF och UH in på Aftonbladet Debatt, med en replik mot Majblommans Riksförbund, sedan organisationen upprepade gånger använt hörselskadade barns hjälpmedelsbehov som slagträ i debatten om glasögonbidrag: "Sluta ställa barns olika hjälpmedelsbehov mot varandra – det vinner ingen på. Allra minst barnen."

Under hösten gick HRF in med ett par debattreplikor i Dagens Samhälle angående vårdval med hörselcheckar (se avsnitt B.1).

HRF-nytt

HRF-nytt, nyhetsbrev för HRFs förtroendevalda, kom ut med sju nummer under 2014. HRF-nytt erbjöd aktuell förbundsinformation av olika slag och fanns även på HRFs intranät för förtroendevalda, "Hörnet".

HRFs webbar

Förbundswebben HRF.se erbjöd under året nyheter, debatt, aktuell intressepolitik, samt grundläggande fakta om HRF, vår verksamhet och de frågor vi driver. Här fanns också vårt digitala hörseltest, en webbshop med informationsmaterial och profilprodukter, samt möjlighet att bli medlem eller stödja HRF med en gåva. Särskilt populär var också en ny webbsida om textning av webbfilm (se A.1).

Vid årets slut hade 21 distrikt, 117 föreningar webbsidor på HRF.se. De lokala webbredaktörerna fick fortlöpande support från förbundskansliet under året,

bland annat genom manualer, telefon/maillkontakt, ett nyhetsbrev och en Facebook-grupp där webbredaktörer kunde ställa frågor och utbyta erfarenheter med varandra.

På HRFs intranät, "Hörnet", kunde förtroendevalda hitta information om aktuella utbildningar, förbundsmöten, seminarier, HRF-nytt och med mera, samt praktiska verktyg för påverkan, opinionsbildning och föreningsarbete.

Arbetet med informationswebben Horsellinjen.se fortsatte under året. Sidor om hörselvård, hjälpmedel, tinnitus med mera var mycket uppskattade, och kompletterades med nya sidor efter hand (se avsnitt G.2).

Tidningen Auris webb erbjöd en del av papperstidningens artiklar, samt tidningens blogg med mera.

Under hösten påbörjades arbetet med att omvandla HRF.se och Horsellinjen.se till responsiva webbar, för att kunna möta den moderna användarens behov. Målet är att webbarna ska fungera lika bra i mobil och surfplatta som i dator, samt ha en hög grad av tillgänglighet. Övergången till responsiva lösningar beräknas vara klar under våren 2016.

HRF i sociala medier

Förbundet fortsatte att utveckla HRFs närvaro i sociala medier. Antalet följare växte, både på Twitter och på HRFs Facebook-sida. Även antalet medlemmar i HRFs olika diskussionsgrupper på Facebook ökade.

Under valrörelsen använde förbundet Twitter som en direktkanal till partier, och lyckades via tweets sätta press på dem att texta sina valfilmer (se avsnitt A.1).

Informationsmaterial

HRFs informationsmaterial fortsatte att vara mycket efterfrågat under 2014, inte minst våra broschyrer om olika diagnoser, om HRF, om hörseltest och goda råd om att skaffa hörapparat. Vi fortsatte att utveckla vårt värvningsmaterial, bland annat med ett nytt vykort.

Under våren kunde föreningar och distrikt beställa vissa material portofritt för att ställa fram hos hörselvården. Syftet var att sprida information om HRF och Horsellinjen, samt värva nya medlemmar.

Profilprodukter

För att stärka HRFs varumärke både inom och utanför organisationen fortsatte vi att utveckla HRFs sortiment av profilprodukter. En mycket populär produkt under året var en reflexväst med trycket "Nedsatt hörsel" på baksidan.

Inför valrörelsen och Hörselskadades Dag kunde HRFs föreningar beställa knappar och tygkassar med trycket "Svensk politik hörs för dåligt", att använda vid lokala aktiviteter för att väcka uppmärksamhet.

Mässor

Under två dagar i augusti medverkade HRF i en monter på Lastbilmässan i Jönköping, i samarbete med ett bränsleföretag. Mässans besökare, huvudsakligen chaufförer och personer i åkeribranschen, erbjöds möjlighet att testa sin hörsel med appen Hörselfestaren och få personlig hörselrådgivning.

G.2 Hörsellinjen

HRFs informationstjänst Hörsellinjen firade tio år 2014. I ett decennium har Hörsellinjen spridit hörselskadekunskap i samhället, genom att stärka och vägleda enskilda hörselskadade och anhöriga, samt genom att ge arbetsgivare, fack, skolpersonal, kommuner med flera information om hörselskadades behov och olika praktiska lösningar.

Under 2014 hade Hörsellinjen kontakt med närmare 3 000 personer – både män och kvinnor, i alla åldrar. De flesta var inte medlemmar i HRF. Hörsellinjen kontaktades framför allt via telefon och ett e-postformulär på webben, www.horsellinjen.se. Två tredjedelar av kontakterna skedde via telefon.

Hörsellinjen var även närvarande i sociala medier, på Twitter samt med en egen sida på Facebook, där det också var en del som ställde frågor. Varje vecka presenterades "Veckans fråga", med svar och goda råd från Hörsellinjen.

De vanligaste frågorna till Hörsellinjen gällde hörselvård, hörapparater och andra hörhjälpmedel. Det var också många som sökte råd och stöd när det gäller tinnitus. Föräldrar till hörselskadade barn var en ökande kontaktgrupp, som sökte fakta och argument som de kunde använda i sin kamp med hemkommunen, för att deras barns rätt till delaktighet i förskola och skola.

Hörsellinjen har under de senaste åren fått en mycket viktig roll när det gäller att ge råd om hörselvård till hörselskadade som bor i landsting/ regioner med vårdval. I dessa landsting är hörselvårdssystemen så komplicerade att vårdpersonal ofta saknar kunskap om hur de fungerar. En hel del hörselskadade och anhöriga som kontaktade Hörsellinjen under året visste inte vart de skulle vända sig för att få vård, än mindre vilka rättigheter och möjligheter de hade.

Vi fortsatte att få in många ärenden om oseriös försäljning från Stockholms län och Skåne, där det finns vårdval med hörselcheckar. Ofta handlade det om bristfällig eller direkt vilseledande information från vårdgivare. En del hade uppmanats att köpa hörapparater för stora belopp på missvisande grunder.

Det blev också allt vanligare med frågor om vilka hörapparater som är "bäst", eftersom mottagningarna gett intryck av att priset på hörapparaterna var det avgörande, snarare än den egna hörseln. Hörsellinjen fick därför en viktig uppgift när det gäller att tillbakavisa vilseledande påståenden och klargöra fakta kring patientens möjligheter och rättigheter inom vårdvalssystemen.

I många fall kunde hörselskadade sedan gå tillbaka till hörselmottagningen, rustade med kunskap, och utkräva sina rättigheter. I en del fall kunde hör-

apparatköp hävas och ett mindre antal valde att anmäla till Patientnämnden (se avsnitt B.1).

I juni 2014 släpptes HRFs årsrapport "Myternas marknad" (se avsnitt B.1), som till stor del byggde på djupintervjuer med hörselskadade i Stockholms län och Skåne som haft kontakt med Hörsellinjen angående hörselchecksystemen. När rapporten släpptes och uppmärksammades i media kontaktades Hörsellinjen av många personer som ville dela med sig av sina egna erfarenheter och bekräfta de problem som rapporten beskrev. En hel del hörde också av sig för att de var oroliga för att bli lurade, och efterfrågade råd inför en förestående hörapparatutprovning.

Under hösten, efter rapporten, fortsatte det att strömma in rapporter om oseriös försäljning, framför allt i Stockholms län. Samtidigt dök det upp några enstaka ärenden om övertramp från Östergötland, ett landsting som har vårdval utan hörselcheckar.

Precis som tidigare år kontaktades Hörsellinjen av många hörselskadade och anhöriga som inte hade fått information om, eller tillgång till, hörhjälpmedel av olika slag.

Hörsellinjen kunde under året fånga upp signaler om att hörselvården inte lämnar tillräcklig information om cros-apparater och benförankrade hörapparater; många som borde vara kandidater har inte fått veta att dessa hjälpmedel finns. Hörsellinjen kunde också lämna information om hörselimplantat till personer med mycket grav hörselnedsättning, som inte var medvetna om att de kunde vara aktuella för cochlea-implantat eller elektroakustisk stimulering (EAS).

Hörsellinjen är i dag en av de viktigaste resurserna i samhället för personer med tinnitus. Bland de som fick råd och stöd av Hörsellinjen under året var det många som inte hade fått rätt information hos primärvården. Inte heller hade de remitterats vidare till hörselvården för utredning och behandling, trots att de mådde riktigt dåligt.

Precis som tidigare år var Hörsellinjen handläggare av HRFs juridiska rådgivning till medlemmar. Totalt 21 olika ärenden överlämnades till HRFs juridiske konsult (se även avsnitt I.1).

Under hösten hade Hörsellinjen två föreläsningar för gåvoförmedlare och annan personal vid samlingskontoren i Linköping och i Göteborg. Ämnet var grundläggande hörselskadekunskap och Hörsellinjens verksamhet. Syftet var att höja kunskapsnivån, så att allmänheten vid samlingskontakter ska kunna få fullödiga och bra information om HRF och om möjligheten att ställa frågor till Hörsellinjen.

Vid ett tillfälle under året gjorde Hörsellinjen ett personligt informationsbesök. Det var EU-kommissionen/Europaparlamentets informationskontor som efterfrågade tillgänglighetsråd och hörselskadekunskap inför en större anpassning av sina lokaler. Rådgivningen var en direkt följd av HRFs och UHs kritik mot EU-kommissionens bristande tillgänglighet i Almedalen.

Under året fick Hörsellinjen en ny, webbaserad databas, med större kapacitet och nya funktioner. Databasen skapade ökade möjligheter att ge snabba och korrekta svar samt ta fram statistik.

Kompetensutveckling är en prioriterad fråga för Hörsellinjen. Under året genomfördes en rad fortbildningar om samtalsmetodik, skol- och föräldrafrågor, hörselimplantat, nya hörseltekniska produkter med mera.

H. Insamlingsutveckling

Insamlingskampanjer

Under valåret 2014 utökades antalet insamlingsbilagor i Auris till fyra. Läsarna inbjöds att stödja HRFs arbete, med särskilt fokus på valrörelsen, och det slog väl ut.

Inför julen 2014 genomfördes en kampanj för att samla in medel till hörselforskningen. Auris läsare fick ett insamlingsbrev med tidningen, företag bjöds in via e-postutskick och uppföljande telefonsamtal och på webben fanns en särskild kampanjsida. Intresset för att bidra till julkampanjen 2014 blev stort bland såväl företag som privatpersoner. De företag som skänkte en julkåva tackades med en annons i Auris.

Nyhetsbrevet Givaren

Det digitala nyhetsbrevet Givaren utkom med fyra nummer under året. Det skickades till HRFs månadsgivare och andra som hade anmält intresse för att ta del av nyheter från HRF.

Minnesgåvor och testamenten

Under 2014 ökade minnesgåvorna till HRF. Såväl den totala gåvosumman som antalet personer som skänkte en minnesgåva ökade. Detta kan vara en följd av att HRFs information i foldrar och på webben gav resultat, och att fler kände till att en minnesgåva kan vara ett bra sätt att hedra minnet av någon som har gått bort. I samband med varje minnesgåva fick anhöriga ett minnesblad och givarna tackades med ett brev.

I. Medlemsvård

I.1 Juridiskt stöd till medlemmar

Även under 2014 kunde HRF erbjuda medlemmar juridiskt stöd i vissa socialförsäkringsfrågor. Hörsellinjen, som är handläggare av dessa ärenden, överlämnade under året 21 nya ärenden till HRFs juridiske konsult, Erik Ward (se även G.2).

I.2 Medlemsvård

Under 2014 fick alla medlemmar en folder med information om HRFs verksamhet och medlemsförmåner, tillsammans med medlemskortet. Information om medlemsförmåner gavs även i varje nummer av Auris samt på webben.

J. Data

Dataverksamheten präglades under året av uppgraderingar, underhåll och utveckling för att säkerställa effektiv verksamhet och säker drift.

Under året sattes ett IT-baserat system för inskanning av leverantörsfakturer i drift.

K. Auris

Tidskriften utkom med åtta nummer under året, i enlighet med utgivningsplanen. Auris tog upp hörselskadades situation i Sverige, lyfte fram människoöden, skrev om forskningsrön, tekniska nyheter och rätten till hjälpmedel. Några händelser som uppmärksammades särskilt under 2014 var HRF:s rapport "Myternas marknad" och att biografkedjorna börjar visa alla föreställningar av svenska filmer med text. Auris skrev om tillgängligheten under valrörelsen och hockeylegendaren Börje Salming berättade om sin hörselnedsättning.

En hel del av artiklarna publicerades på webben, auris.nu, tillsammans med Auris-bloggen och ledaren, av HRFs förbundsordförande.

Sedan början på året var Auris närvarande på Facebook med en egen sida.

Slingan

Slingan finns på sidorna 285 och 286 i Sveriges Televisions text-tv. Innehållet på sidorna hämtades huvudsakligen ur Auris samt från hrf.se. En hel del var information om textade filmer och andra kulturarrangemang. Även HRFs föreningar och distrikt fick möjlighet att informera om olika arrangemang som riktade sig till såväl allmänheten som medlemmar.

L. Administration, personal och kontor

Administration avser porto, telefon, kontorsmaterial, försäkringar med mera. Det har skett en kontinuerlig utveckling parallellt med datautveckling för att effektivisera administrationen.

Förbundet hade under året sammanlagt 65 årsarbetare. Personalen på förbundskansliet, inklusive kontoret i Söderhamn, uppgick till 33 årsarbetare. Antalet gåvoförmedlare samt kontorsansvariga i insamlingsverksamheten motsvarade 32 årsarbetare. HRF Hörteknik hade två (2) årsarbetare och Forskningsinstitutet Hörselbron hade en (1) årsarbetare.

Förbundet hade återkommande personalöverläggningar och personalutbildningar. Vidare var förbundet aktiva vad gäller arbetsmiljöåtgärder och företagshälsovård.

HRF har fem kontor. Förbundskansliet finns i Stockholm, insamlingsadministrationen i Söderhamn, och våra tre insamlingskontor är lokaliserade i Göteborg, Huskvarna och Linköping.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Hörselskadades Riksförbund (HRF), 802004-4510, med säte i Stockholm avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2014-01-01 – 2014-12-31. I koncernredovisningen ingår även de av HRF helägda dotterbolagen HRF Hörteknik AB, 556331-7634, med säte i Stockholm, och Forskningsinstitutet Hörselbro AB, 556835-0663, med säte i Stockholm. All finansiell redovisning är skriven i tkr.

Verksamhet

HRFs verksamhet utgår ifrån organisationens ändamålsparagraf, som kan sammanfattas, att tillvarata hörselskadades intressen. HRFs vision är ett samhälle där alla hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet. Ett samhälle där våra mänskliga rättigheter respekteras, och där vi kan förverkliga oss själva utan att hindras av okunskap, otillgänglighet eller brist på vård, stöd och hjälpmedel.

HRF arbetar för full delaktighet och jämlikhet för alla hörselskadade, så att ingen behöver känna sig utanför på grund av sin hörselskada. HRF ska vara ett stöd för hörselskadade och få fler att förstå hur det är. Vi ska bevaka och påverka politiker och andra beslutsfattare. Vi ska skapa insikt om hörselskadades behov i alla delar av samhället. Vi ska stödja forskning och utveckling. HRFs kongress fastställde 2012 organisationens handlingsprogram. Handlingsprogrammet 2013-2016 är uppdelat i följande områden: en ny upplysningstid, hörselvård, hjälpmedel, stöd och service, tillgänglighet och en stark organisation i utveckling.

För att finansiera den stora verksamhet HRF bedriver har utöver statsbidrag, fondanslag och andra intäkter, allmänhetens bidrag varit helt avgörande genom åren. Under 2014 utgjorde insamlingskostnaderna 24 procent av HRFs totala intäkter.

Verksamhetsberättelsen ger en bra beskrivning av vad de insamlade medlen går till, det vill säga till arbetet med att uppnå målet att tillvarata hörselskadades intressen, och på så vis uppfylla ändamålsparagrafen för organisationen.

Medlemmar och organisation

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är en demokratisk folkrörelse som utgår från medlemmarna. Det är medlemmens intressen som står i centrum för verksamheten i föreningar, distrikt och förbund.

HRFs verksamhet bedrivs på tre nivåer: i våra 186 föreningar, i våra 22 distrikt och på förbunds nivå. Föreningarna verkar lokalt, distrikten regionalt och förbundet på riksplanet. Men den högsta beslutande nivån är kongressen.

Våra föreningar

HRF har 186 föreningar, från norr till söder. Föreningarna bedriver verksamhet lokalt, ofta inom en kommun. I vissa delar av landet finns också länsföreningar för föräldrar, yrkesverksamma, personer med tinnitus, ljudöverkänslighet, Menières sjukdom eller cochlea-implanat.

Föreningsstyrelsen, som utses vid årsmöte av föreningens medlemmar, utser ombud till kongressen, HRFs högsta beslutande församling. Alla föreningsmedlemmar* kan därför vara med och påverka vad HRF ska jobba med, genom vara aktiva i den demokratiska beslutsprocessen.

*De flesta av HRFs medlemmar är med i en eller flera föreningar, och har då rösträtt och är valbara till förtroendeuppdrag. En mindre grupp har så kallat direktmedlemskap, ett slags stödmedlemskap som innebär att de är medlemmar enbart i riksförbundet. Direktmedlemmar har inte rösträtt i föreningar och kan inte väljas till förtroendeuppdrag inom organisationen.

Föreningarna ska framför allt:

- erbjuda råd, stöd och gemenskap, med möjlighet att träffa andra hörselskadade för att utbyta erfarenheter
- sprida kunskap om hörselskadades behov och möjligheter
- anordna tillgängliga aktiviteter, allt från föreläsningar och debatter till utflykter och teaterkvällar
- bedriva lokalt påverkansarbete, framför allt när det gäller tillgänglighet, skola och stöd till äldre hörselskadade

Våra distrikt

HRF har 22 distrikt, som motsvarar landsting/regioner (med undantag av Västra Götaland som har två HRF-distrikt: Skaraborg och Västra Götaland). Distriktsstyrelserna består av representanter från föreningarna inom distriktet. Distrikten utser i sin tur en representant vardera till förbundsstyrelsen, som ger råd till förbundsstyrelsen.

Distrikten utgör en viktig kraft i HRFs intressepolitiska arbete, eftersom de bevakar och påverkar landstingen/regionerna, som har ansvar för hörselvård, tolkverksamhet med mera.

Distrikten ska framför allt:

- bedriva påverkansarbete gentemot landsting/region, bland annat när det gäller hörselvård och tolkfrågor
- samordna och stödja föreningarnas arbete
- erbjuda utbildningar
- ta initiativ till verksamhet för olika hörselskadegrupper på regional nivå

Förbundet

HRFs förbundsstyrelse är organisationens högsta beslutande nivå mellan kongresserna och leder förbundets verksamhet, med stöd av förbunds-kansliet.

Förbundet bevakar och driver hörselskadades frågor på riksplanet, samlar och sprider kunskap om hörselskadade, samordnar organisationens verksamhet och ger stöd till föreningar och distrikt.

Förbundet arbetar bland annat med att:

- bedriva påverkansarbete gentemot riksdag, regering, myndigheter och andra beslutsfattare
- göra undersökningar och samla kunskap om hörselskadades situation i samhället
- stödja och informera enskilda hörselskadade, samt sprida kunskap om behov, brister, konsekvenser och möjligheter i hela samhället
- initiera ny forskning
- stödja intressepolitiskt arbete och verksamhetsutveckling i föreningar och distrikt

Generalsekreteraren, förbundets högste tjänsteman, leder förbundskansliets arbete och är ansvarig för att förbundsstyrelsens beslut verkställs.

Kongressen

Kongressen, HRFs högsta beslutande församling, sammanträder vart fjärde år. Ombuden är utsedda av HRFs föreningar.

Kongressen fattar beslut om bland annat handlingsprogram för kongressperioden, intressepolitiskt program och stadgar. Kongressen utser också förbundsstyrelse, revisorer och valberedning.

Medlemmar, föreningar och distrikt kan påverka HRFs framtida arbete genom att lämna förslag till kongressen i form av motioner.

HRFs senaste kongress hölls i maj 2012. Kongressprotokoll och övriga handlingar finns på www.hrfkongress2012.se.

Förbundsmötet

Förbundsmötet är ett samrådsorgan, framför allt när det gäller verksamhetsplan och budget för kommande år. Ordinarie förbundsmöte äger rum två gånger per år. Mötet består av en representant från varje distrikt, förbundsstyrelsen samt generalsekreteraren.

Allmänt om verksamheten

Verksamhetsåret 2014 var ett av HRFs mest framgångsrika någonsin. Vi skördade viktiga segrar, uppnådde avgörande genombrott i flera av våra kärnfrågor, samt lyckades vinna erkännande och väcka uppmärksamhet i både riksdagen och den övriga samhällsdebatten.

Året 2014 fick vi betydande genombrott i tillgänglighetsfrågor som HRF drivit under många år. Bland annat antog Sveriges riksdag en ny lag mot bristande diskriminering, de flesta biografer började visa svenska filmer med text och tv-kanaler flyttade sin textning till samma sidnummer på text-tv. Därutöver kom äntligen arbetet med språkdata basen igång.

Utveckling av verksamhet, resultat och ställning

Ekonomisk översikt koncernen:

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal medlemmar	28 344	29 273	30 635	30 784	31 652
Gåvor och bidrag (tkr)	57 965	54 899	52 399	54 742	53 365
Totala verksamhets- intäkter (tkr)	67 375	64 812	62 922	63 925	61 201
Årets resultat (tkr)	6 850	1 880	-5 343	93	-714
Eget kapital (tkr)	26 802	19 955	18 076	22 817	22 724
Balansomslutning (tkr)	35 681	27 255	24 834	29 278	29 203
Balanserat kapital/ rörelsens kostnader i procent	27,3	28	23,2	25,4	24,7
Soliditet i procent	75	73,2	72,7	77,9	73,6

Ekonomisk översikt HRF:

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal medlemmar	28 344	29 273	30 635	30 784	31 652
Gåvor och bidrag (tkr)	57 965	54 899	52 399	54 742	53 365
Totala verksamhets- intäkter (tkr)	62 475	59 138	56 840	59 226	57 895
Årets resultat (tkr)	5 436	1 752	-4 710	756	-417
Eget kapital (tkr)	26 186	20 749	18 997	23 707	22 951
Balansomslutning (tkr)	33 769	27 335	25 137	29 293	28 910
Balanserat kapital/ rörelsens kostnader i procent	30,2	29	27	24,7	26
Soliditet i procent	77,5	75,9	75,2	80,9	79,4

HRF har tagit fram ett nyckeltal som syftar till att visa hur organisationens balanserade kapital är i förhållande till rörelsens kostnader. Målet är att ha ett balanserat kapital/rörelsens kostnader på 30 % på sikt. Med årets kapitalisering har målet nåtts.

Ett vanligt nyckeltal är soliditet. Soliditeten anger organisationens stabilitet eller förmåga att motstå förluster och överleva på längre sikt. Soliditeten anger hur stor del av de totala tillgångarna (=balansomslutningen) som har finansieras med eget kapital. Soliditeten visar eget kapital i procent av balansomslutningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

En ny upplysningstid

Under året spred vi kunskap genom vår rapport "Myternas marknad" samt genom opinionsbildning i media, i debatter med mera. Vi ökade också hörselskadekunskapen vid våra många kontakter med politiker, myndigheter, vårdföreträdare, företag och andra nyckelpersoner i samhället. Dessutom gav vi enskilda viktig, grundläggande information via Hörsellinjen, våra webbar, våra broschyrer med mera.

I valrörelsen 2014 lyfte HRF framför allt tre valfrågor:

- "Svensk politik hörs för dåligt", om vikten av tillgänglig valrörelse
- "Ljudsmart skola = smartare skola", om vikten av bra ljudmiljö i skolan
- "Myternas marknad", om hörselskadades rätt att få bra hörselvård, utan att utsättas för krass business och vilseledande information

Under 2014 hanterade Hörsellinjen en mängd fall där hörselskadade hade utsatts för övertramp och vilseledande information vid kontakter med privata vårdgivare, och gav då bland annat information om möjligheten att anmäla till Patientnämnden.

Hörselvård, hjälpmedel, stöd och service

I januari 2014, mer än två år efter betänkandet Hjälpmedel – ökad valfrihet och delaktighet, kom regeringens proposition om så kallat "fritt val av hjälpmedel" – Mer inflytande i valet av hjälpmedel (prop. 2013/14:6). Det visade sig då att regeringen valt att inte föreslå någon tvingande lagstiftning om att införa "fritt val" i alla landsting, så som utredningen varit inne på. Detta innebar en viktig delseger för HRF, som har riktat skarp kritik mot sådana system med hörselcheckar.

HRF anordnade för första gången ett seminarium under Almedals-veckan i Visby – Hjälpmedelscheck till varje pris? När vårdgivaren blir försäljare. Seminariet anordnades i samarbete med Dagens Medicin. Förbundsordförande Jan-Peter Strömgren presenterade rapporten Myternas marknad och debatterade med riksdags- och landstings-politiker om hörselcheckar i vården. I debatten deltog bland andra Anders Henriksson (S), landstingsråd i Kalmar län samt ledamot av Statens medicinsk-etiska råd, Smer.

Tillgänglighet

Under 2014 skedde flera betydande genombrott i tillgänglighetsfrågor som HRF har drivit under många år. Till exempel: Riksdagen fattade beslut om att diskrimineringslagen skulle ändras, så att bristande tillgänglighet klassades som en form av diskriminering. Tv-kanaler flyttade sin textning av svenskspråkiga program till ett och samma sidnummer på text-tv (199). Regeringen beslutade om att inleda arbetet med en svensk språkdatabas – första steget mot textning via tal-till text-omvandling.

Dessutom var "tillgänglig valrörelse" en valfråga för HRF. Vi uppmanade partierna att ordna teleslinga, tolk och textning, för att på så sätt främja

demokratin. Det innebar bland annat något av ett genombrott för textning inom svensk politik.

I juni antogs den nya lagen av riksdagen, utan de ändringar vi hade efterfrågat. Men efter valet deklarerade statsminister Löfven i regeringsförklaringen: "Den nya lagen om otillgänglighet som diskrimineringsgrund ses över och breddas. Hinder för människors delaktighet i samhället ska rivas. Det är en fråga om jämlikhet och rättvisa." HRFs arbete angående diskrimineringslagen fortsatte under hösten, och bedrevs främst genom samarbetsorganisationen Lika Unika.

Regeringen Löfven aviserade hösten 2014 att de ville satsa en miljard på skolans arbetsmiljö, inklusive bulleråtgärder, under mandatperioden. HRF välkomnade förslaget, som delvis var ett resultat av vårt ljudmiljöarbete.

HRFs mångåriga arbete för att textning av svenska filmer nådde en viktig milstolpe i slutet på året. Då meddelade SF Bio att de hade beslutat att alla svenska filmer skulle visas med text – vid alla föreställningar i hela landet – såvida text fanns. Svenska Bio samt några mindre biografkedjor följde sedan SF Bios exempel.

En stark organisation i utveckling

I oktober överlämnades UNOs (Utvecklad Ny Organisation) slut-betänkande till förbundsstyrelsen. Det omfattade sammanlagt 30 förslag till "åtgärder som kan förbättra, modernisera och effektivisera HRF som organisation på alla nivåer". Därutöver ingick omvärldsanalys och beskrivning av några viktiga utmaningar HRF står inför i betänkandet.

Under året prioriterade förbundet utbildning av förtroendevalda. Deltagarna fick kunskap om de frågor HRF driver samt verktyg för sina förtroendeuppdrag och för att bedriva påverkans- och opinionsarbete lokalt.

HRF genomförde utvecklingssamarbete med partners i utvecklingsländer genom MyRight (tidigare Shia), med stöd av Sida. I januari 2012 drog det planerade projektet i Bolivia igång och projektperioden sträckte sig till och med 2014. Målet med projektet var att stärka föräldraorganisationen APANH (Asociación de Padres y Amigos de Niños Hipoacúsicos), för att förbättra hörselskadades livssituation i Bolivia.

Viktiga förhållanden

HRF Hörteknik AB är ett aktiebolag som ägs till 100 procent av HRF. Bolaget är en auktoriserad klinik, samt har försäljning av hjälpmedel. Hörteknik bidrog med betydelsefull information inför arbetet med rapporten Myternas marknad. Ersättningssystemet i Stockholms läns landsting medför att det är svårt att få finansieringen att gå ihop. Hörteknik rekommenderar aldrig checklösning vid utprovning av Hörapparater, utan huvudinriktningen vid utprovning är att alltid utgå från landstingets upphandlade sortiment. HRF har valt att skriva ner sitt aktieinnehav, samt skriva av en intern skuld.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Ovanligt höga arv, samt en väldigt positiv insamling har bidragit till det fina ekonomiska utfallet som medfört att HRF har en bra ekonomisk stabilitet. Det är dock svårt att sja om framtiden vad gäller denna utveckling, så här finns alltid en osäkerhetsfaktor.

Inom verksamheten är det fortfarande väldigt otydligt vad som kommer att hända inom svensk hörselvård, och denna fråga är under kontinuerlig bevakning.

Forskning och utveckling

Hörselforskningsfonden fördelar årligen bidrag till teknisk, medicinsk och beteendevetenskaplig forskning. Under 2014 tilldelades tolv forskningsprojekt sammanlagt 1,2 miljoner kronor till forskning inom hörselområdet.

Forskningsinstitutet Hörselbron är ett aktiebolag som ägs till 100 procent av HRF. Hörselbron ska vara en objektiv och neutral resurs tillgänglig för alla intressenter inom hörsel. Hörselbrons kärnverksamhet är forskning, metod och teknikutveckling. Affärsidén för bolaget är att erbjuda bra tjänster och kompetens inom hörselområdet.

Under 2014 uppnådde verksamheten flera stora mål. Antalet deltagare i det nationella kvalitetsregistret för hörselrehabilitering ökade, Hörselbron blev en "affilierad fakultet" under Kungliga Tekniska Högskolan, och forskningsinstitutet övertog också viss verksamhet från det avvecklade Hjälpmedelsinstitutet, till exempel konferens för verksamhetsansvariga inom hörselvården.

Lika Unika

HRF är medlem i Lika Unika, som är en samarbetsorganisation med sex svenska riksförbund från funktionshinderrörelsen. Federationen bildades 2009 för att gemensamt agera och påverka kring ökad delaktighet i samhället för personer som har en funktionsnedsättning. Federationens fokus är mänskliga rättigheter. Medlemsförbund, utöver HRF, är Neuroförbundet, Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar (RBU), Synskadades Riksförbund (SRF), Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB) samt Sveriges Dövas Riksförbund (SDR).

Fram till årsmötet i maj var från HRF Jan-Peter Strömgren och Lars Lindberg ordinarie ledamöter i Lika Unikast styrelse, Kristina Olsson var suppleant. Vid årsmötet beslutades att det ska vara endast en ordinarie representant samt en suppleant från varje medlemsorganisation. Från HRF valdes Jan-Peter Strömgren som ordinarie och Lars Lindberg som suppleant. Arne Andersson från HRF var förtroendevald revisor i Lika Unika.

Samverkan med andra organisationer

HRF var under året representerat i åtta andra organisationer.

Vi fortsatte samarbetet inom Ordförandegruppen, med de övriga hörsel- och dövförbunden: Barnplantorna, Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Sveriges

Dövas Riksförbund (SDR), Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU), Dövblind Ungdom (DBU), Unga Hörselskadade (UH) och Vuxendöva i Sverige (VIS). Under året stod framför allt tolk- och skolfrågorna på dagordningen. Förbundet var också aktivt i Svenska Audiologiska Sällskapet (SAS), som består av samtliga yrkesföreningar inom det audiologiska området. En fråga som var i fokus var diskussionerna kring "fritt val av hjälpmedel", där det fanns samsyn mellan HRF och SAS.

HRF har styrelsrepresentation i Stiftelsen Svenska Kommittén för Rehabilitering (SVCR). HRFs ledamot har varit Kaljo Kimber. SVCR ger årligen ett anslag som har varit betydelsefullt och gett möjlighet att genomföra olika verksamheter.

Unga Hörselskadade (UH)

HRF lämnade, precis som tidigare år, ekonomiskt bidrag till Unga Hörselskadade (UH). UH var adjungerade till förbundsstyrelsen, men hade inte möjlighet att delta på alla möten. HRF hade en adjungerad representant i UHs styrelse.

Utöver det sedvanliga stödet gick förbundet in med stöd till UHs medverkan i Almedalen. UHs "slingpatrull" besökte 104 arrangemang under Almedalsveckan. Av dessa hade 42 procent teleslinga, 22 procent teckenspråkstolk och endast 4 procent skrivtolk. "Slingpatrullen" fick bra genomslag i media i Almedalen och var också synliga i sociala medier, tillsammans med HRF.

Användning av finansiella instrument

Hörselskadades Riksförbund, HRF, väljer från fall till fall om gåvor i form av fonder eller aktier ska säljas direkt eller vara kvar som långsiktig placering. Primärt arbetar HRF med ränteplaceringar. Då fonder eller aktier behålls arbetar förbundet efter den policy som finns på hemsidan.

Icke-finansiella upplysningar

HRF har kollektivavtal, och arbetar kontinuerligt med anställnings- och arbetsvillkor. Som komplement till kollektivavtalet finns tjänstemannareglemente, och omfattande personalinformation. Löpande arbetar HRF med frågor som berör jämställdhet, föräldraledighet, arbetsmiljö, rehabilitering och kompetensutveckling.

HRF har en antagen sponsringspolicy för val av samarbetspartners. Det pågår även ett arbete med att ta fram en värdegrund, som kommer ligga till grund för översyn av val av samarbetsparter och leverantörer.

Generalsekreteraren, förbundets högste tjänsteman, leder förbundskansliets arbete och är ansvarig för att förbundsstyrelsens beslut verkställs.

Övrig information

Hörselskadades Riksförbund har följande 90-kontonummer: 90 00 73-8, 90 03 14-6 och 900-0738. HRFs hemsida är: www.hrf.se.

Resultat och balansräkning

Resultaträkning - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		2 059	1 978
Bidrag	2, 3	54 098	50 678
Fonder		1 845	2 156
Övriga intäkter	4	9 373	10 000
Summa verksamhetsintäkter		67 375	64 812
Verksamhetskostnader			
Handelsvaror		-1 245	-1 652
Övriga externa kostnader	5	-25 552	-26 293
Personalkostnader	6	-33 046	-34 373
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-814	-911
Summa verksamhetskostnader		-60 657	-63 229
Verksamhetsresultat	7	6 718	1 583
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper		40	36
Återförda nedskrivningar, kortfristiga värdepappersinnehav		–	100
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		147	206
Resultat efter finansiella poster		6 905	1 925
Resultat före skatt		6 905	1 925
Skatt på årets resultat	8	-55	-45
Årets resultat		6 850	1 880
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkning		6 850	1 880
Avsättning till reservfond		–	–
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		–	–
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjas		–	–
Kvarstående belopp för året		6 850	1 880

Balansräkning - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014-12-31</i>	<i>2013-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande	9	169	339
		169	339
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	10	756	1 164
		756	1 164
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	12	1	1
		1	1
Summa anläggningstillgångar		926	1 504
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Handelsvaror		332	293
Varulager gåvomaterial		353	460
		685	753
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 195	633
Övriga fordringar		2 183	1 833
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	1 412	1 251
		4 790	3 717
Kortfristiga placeringar		2 854	2 373
Kassa och bank			
Kassa och bank		26 426	18 908
		26 426	18 908
Summa omsättningstillgångar		34 755	25 751
SUMMA TILLGÅNGAR		35 681	27 255

Balansräkning - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014-12-31</i>	<i>2013-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	14		
Bundna reserver		258	258
Ändamålsbestämda medel		3 600	1 947
Balanserat resultat		16 094	15 870
Årets resultat		6 850	1 880
Summa eget kapital		26 802	19 955
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 985	1 201
Aktuell skatteskuld		109	101
Övriga skulder		1 683	1 640
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	5 102	4 358
		8 879	7 300
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		35 681	27 255

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2014-12-31</i>	<i>2013-12-31</i>
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		
Garantiåtaganden, PRI, 2% av pensionsskulden	384	361
	384	361

Kassaflödesanalys - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	16	6 905	1 925
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		814	911
		<u>7 719</u>	<u>2 836</u>
Betald inkomstskatt		<u>-47</u>	<u>-45</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		7 672	2 791
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		68	-16
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		-1 073	1 576
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		<u>1 568</u>	<u>542</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		<u>8 235</u>	<u>4 893</u>
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-236	-535
Förvärv av finansiella tillgångar		<u>-481</u>	<u>446</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		<u>-717</u>	<u>-89</u>
Årets kassaflöde		7 518	4 804
Likvida medel vid årets början		<u>18 908</u>	<u>14 104</u>
Likvida medel vid årets slut	17	26 426	18 908

Resultaträkning - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		2 059	1 978
Bidrag	2, 3	54 098	50 678
Fonder		1 845	2 156
Övriga intäkter	4	4 473	4 326
Summa verksamhetsintäkter		62 475	59 138
Verksamhetskostnader			
Övriga externa kostnader	5	-24 572	-25 067
Personalkostnader	6	-30 538	-31 754
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-809	-906
Summa verksamhetskostnader		-55 919	-57 727
Verksamhetsresultat	7	6 556	1 411
Resultat från finansiella poster			
Nedskrivning andelar i koncernföretag		-1 305	–
Resultat från övriga värdepapper och fordringar		40	36
Återförda nedskrivningar, kortfristiga värdepappersinnehav		–	100
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		145	205
Resultat efter finansiella poster		5 436	1 752
Årets resultat		5 436	1 752
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkning		5 436	1 752
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		0	0
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjas		0	0
Kvarstående belopp för året		5 436	1 752

Balansräkning - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014-12-31</i>	<i>2013-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande	9	169	339
		169	339
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	10	746	1 149
		746	1 149
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	11	750	1 750
Andra långfristiga värdepappersinnehav	12	1	1
		751	1 751
Summa anläggningstillgångar		1 666	3 239
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Varulager gåvomaterial		353	460
Varulager profilprodukter		242	206
		595	666
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		454	263
Fordringar hos koncernföretag		–	305
Övriga fordringar		2 106	1 641
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	1 399	1 242
		3 959	3 451
<i>Kortfristiga placeringar</i>		2 854	2 373
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		24 695	17 606
		24 695	17 606
Summa omsättningstillgångar		32 103	24 096
SUMMA TILLGÅNGAR		33 769	27 335

Balansräkning - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2014-12-31</i>	<i>2013-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>	14		
Donationskapital		258	258
Ändamålsbestämda medel		3 600	1 947
Balanserat resultat		16 892	16 792
Årets resultat		5 436	1 752
		<u>26 186</u>	<u>20 749</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 971	1 098
Övriga skulder		1 400	1 330
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	4 212	4 158
		<u>7 583</u>	<u>6 586</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		33 769	27 335

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2014-12-31</i>	<i>2013-12-31</i>
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		
Garantiåtaganden, PRI, 2% av pensionsskulden	384	361
	<u>384</u>	<u>361</u>

Kassaflödesanalys - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>		<i>2014</i>	<i>2013</i>
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	16	5 436	1 752
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		2 114	906
		<u>7 550</u>	<u>2 658</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		7 550	2 658
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		71	-30
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		-812	1 749
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		997	446
Kassaflöde från den löpande verksamheten		<u>7 806</u>	<u>4 823</u>
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-236	-535
Förvärv av finansiella tillgångar		-481	-
Avyttring av finansiella tillgångar		-	446
Kassaflöde från investeringsverksamheten		<u>-717</u>	<u>-89</u>
Årets kassaflöde		7 089	4 734
Likvida medel vid årets början		<u>17 606</u>	<u>12 872</u>
Likvida medel vid årets slut	17	24 695	17 606

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och för första året också enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäkter från medlemsavgift redovisades tidigare i takt med att betalning inkom. Från och med 2014 redovisas medlemsavgift som intäkt det räkenskapsår den avser.

I övrigt är redovisningsprinciperna oförändrade enligt tidigare år.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Tillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

	<i>Nyttjandeperiod</i>
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer m.m.	3 år
Balanserade utgifter för utveckling och liknande arbeten	5 år

Leasing

Operationella leasingavtal

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, dvs leasingavgiften (inklusive förhöjd förstagångshyra) redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut- principen.

I anskaffningsvärdet ingår förutom utgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument) värderade utifrån anskaffningsvärdet i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Räntebärande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vid värdering till lägsta värdets princip respektive vid bedömning av nedskrivningsbehov anses företagets finansiella instrument som innehåser för riskspridning ingå i en värdepappersportfölj och värderas därför som en post.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Klassificering

Planer för ersättningar efter avslutad anställning klassificeras som antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda.

Vid avgiftsbestämda planer betalas fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsbolag, och har inte längre någon förpliktelse till den anställda när avgiften är betald. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter som har betalats och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Förmånsbestämda planer

Företag har valt att tillämpa de förenklingsregler som finns i BFNAR 2012:1.

I de fall pensionsförpliktelser har tryggats genom överföring av medel till en pensionsstiftelse redovisas en avsättning i de fall stiftelsens förmögenhet värderas till marknadsvärde understiger förpliktelsen. I de fall stiftelsens förmögenhet överstiger förpliktelsen redovisas ingen tillgång.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även noten till eget kapital.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas inom linjen när det finns:

En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.

En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i organisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

Bidrag

Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden.

Försäljning av varor

Vid försäljning av varor redovisas intäkten vid leverans.

Ränta och utdelning

Intäkt redovisas när de ekonomiska fördelarna som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag i vilka förbundet direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av röstet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Redovisningen av rörelseförvärv bygger på enhetssynen. Det innebär att förvärvsanalysen upprättas per den tidpunkt då förvärvaren får bestämmande inflytande. Från och med denna tidpunkt ses förvärvaren och den förvärvade enheten som en redovisningsenhet. Tillämpningen av enhetssynen innebär vidare att alla tillgångar (inklusive goodwill) och skulder samt intäkter och kostnader medräknas i sin helhet även för delägda dotterföretag.

Anskaffningsvärdet för dotterföretag beräknas till summan av verkligt värde vid förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar med tillägg av uppkomna och övertagna skulder samt emitterade eget kapitalinstrument, utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet samt eventuell tilläggsköpeskillning. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet, med några undantag, vid förvärvstidpunkten av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt minoritetsintresse. Minoritetsintresse värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Från och med förvärvstidpunkten inkluderas i koncernredovisningen det förvärvade företags intäkter och kostnader, identifierbara tillgångar och skulder liksom eventuell uppkommen goodwill eller negativ goodwill.

Redovisningsprinciper i Förbundet

Redovisningsprinciperna i förbundet överensstämmer med de ovan angivna redovisningsprinciperna i koncernredovisningen.

Not 2 Vidareförmedlade bidrag

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
<i>Koncernen</i>		
Vidareförmedlade bidrag	300	500
	<u>300</u>	<u>500</u>
<i>Förbundet</i>		
Vidareförmedlade bidrag	300	500
	<u>300</u>	<u>500</u>

Not 3 Gåvor och bidrag*Bidrag som redovisats som intäkt*

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
<i>Koncernen</i>		
Insamlade medel:		
Allmänheten	44 936	41 519
Summa insamlade medel	<u>44 936</u>	<u>41 519</u>
Offentliga bidrag:		
Staten	9 162	9 159
Summa offentliga bidrag	<u>9 162</u>	<u>9 159</u>
Summa bidrag	54 098	50 678
<i>Förbundet</i>		
Insamlade medel:		
Allmänheten	44 936	41 519
Summa insamlade medel	<u>44 936</u>	<u>41 519</u>
Offentliga bidrag:		
Staten	9 162	9 159
Summa offentliga bidrag	<u>9 162</u>	<u>9 159</u>
Summa bidrag	54 098	50 678

Not 4 Övriga intäkter

	2014	2013
<i>Koncernen</i>		
Deltagaravgift	221	53
Försäljning, sponsring, reklam och annonser	7 130	7 882
Arvfondsbidrag	1 170	1 306
Övriga bidrag	852	759
	<u>9 373</u>	<u>10 000</u>
<i>Förbundet</i>		
Deltagaravgift	221	53
Försäljning, sponsring, reklam och annonser	2 230	2 208
Arvfondsbidrag	1 170	1 306
Övriga bidrag	852	759
	<u>4 473</u>	<u>4 326</u>

Not 5 Övriga externa kostnader

	2014	2013
<i>Koncernen</i>		
Lokalkostnader	-4 324	-4 335
Kontorsmaterial/trycksaker	-1 198	-1 231
Porto/telekostnader	-4 191	-3 471
Tryckkostnader	-1 386	-1 717
Konsultkostnader	-3 216	-3 484
Konferenskostnader	-1 687	-1 254
Kontorsersättning	-1 873	-1 833
Lämnade bidrag etc.	-1 916	-1 833
Resekostnader	-1 642	-1 389
Annonsering/reklam/PR	-620	-1 160
Övrigt	-3 499	-4 586
Summa övriga externa kostnader	<u>-25 552</u>	<u>-26 293</u>
<i>Förbundet</i>		
Lokalkostnader	-4 253	-4 213
Kontorsmaterial/trycksaker	-1 198	-1 225
Porto/telekostnader	-3 867	-3 456
Tryckkostnader	-1 386	-1 717
Konsultkostnader	-3 096	-3 368
Konferenskostnader	-1 687	-1 254
Kontorsersättning	-1 873	-1 833
Lämnade bidrag etc.	-1 916	-1 833
Resekostnader	-1 600	-1 378
Annonsering/reklam/PR	-540	-987
Övrigt	-3 156	-3 803
Summa övriga externa kostnader	<u>-24 572</u>	<u>-25 067</u>

Not 6 Anställda, personalkostnader och arvoden till styrelse

Medelantalet anställda	2014	varav män	2013	varav män
Förbundet				
Sverige	66	29%	74	24%
Dotterföretag				
Sverige	3	33%	3	33%
Koncernen totalt	69	29%	77	25%

Redovisning av könsfördelning i företagsledningar

	2014-12-31 <i>Andel kvinnor</i>	2013-12-31 <i>Andel kvinnor</i>
Förbundet		
Styrelsen	73%	73%
Övriga ledande befattningshavare	40%	40%
Koncernen totalt		
Styrelsen	45%	45%
Övriga ledande befattningshavare	43%	43%

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2014		2013	
	<i>Löner och ersättningar</i>	<i>Sociala kostnader</i>	<i>Löner och ersättningar</i>	<i>Sociala kostnader</i>
Moderföretaget (varav pensionskostnad)	21 951 1)	7 621 (1 600)	22 101 1)	8 729 (2 699)
Dotterföretag (varav pensionskostnad)	1 594	889 (382)	1 639	931 (407)
Koncernen totalt (varav pensionskostnad)	23 545 2)	8 510 (1 982)	23 740 2)	9 660 (3 106)

1) Av förbundets pensionskostnader avser 112 (f.å. 107) företagets ledning avseende 1 (1) personer. Företagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 3 215 (f.å. 2 704).

2) Av koncernens pensionskostnader avser 351 (f.å. 513) företagets ledning avseende 2 (3) personer. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 3 215 (f.å. 2 704).

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl. och övriga anställda

	<u>2014</u>		<u>2013</u>	
	<i>Styrelse och generalsekreterare</i>	<i>Övriga</i>	<i>Styrelse och generalsekreterare</i>	<i>Övriga</i>
Förbundet (varav tantiem o.d.)	2 645 (-)	19 306	2 534 (-)	19 567
Dotterföretag (varav tantiem o.d.)	741 (-)	855	1 305 (-)	334
Koncernen totalt (varav tantiem o.d.)	<u>3 386</u> (-)	<u>20 161</u>	<u>3 839</u> (-)	<u>19 901</u>

Avgångsvederlag

Generalsekreterarens uppsägningsvillkor följer kollektivavtalet. Uppsägningstiden från Forskningsinstitutet Hörselbrons ABS sida är 12 månader för VD.

Not 7 Operationell leasing**Leasingavtal där företaget är leasetagare***Koncernen*

*Framtida minimileaseavgifter avseende icke
uppsägningsbara operationella leasingavtal*

Inom ett år

Mellan ett och fem år

Senare än fem år

<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
2 724	2 766
13 363	13 360
—	2 625
<u>16 087</u>	<u>18 751</u>

Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter

<u>2014</u>	<u>2013</u>
3 894	3 923

Hyra för kontorslokaler uppgår till 3 134 (f.å. 3 170).

Förbundet

*Framtida minimileaseavgifter avseende icke
uppsägningsbara operationella leasingavtal*

Inom ett år

Mellan ett och fem år

Senare än fem år

<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
2 724	2 766
13 363	13 360
—	2 625
<u>16 087</u>	<u>18 751</u>

Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter

<u>2014</u>	<u>2013</u>
3 894	3 922

Hyra för kontorslokaler uppgår till 3 134 (f.å. 3 170).

Not 8 Skatt på årets resultat

	2014	2013
<i>Koncernen</i>		
Aktuell skattekostnad	<u>-55</u>	<u>-45</u>
	-55	-45

Avstämning av effektiv skatt

	2014		2013	
<i>Koncernen</i>	<i>Procent</i>	<i>Belopp</i>	<i>Procent</i>	<i>Belopp</i>
Resultat före skatt exklusive förbundet ¹⁾		250		205
Skatt enligt gällande skattesats för dotterbolagen	22,0%	-55	22,0%	-45
Redovisad effektiv skatt	22,0%	-55	22,0%	-45

1) Förbundet är inget skattesubjekt.

Not 9 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande

	2014-12-31	2013-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	847	847
Vid årets slut	<u>847</u>	<u>847</u>
Netto anskaffningsvärde	847	847
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-508	-339
Årets avskrivning	<u>-170</u>	<u>-169</u>
Vid årets slut	<u>-678</u>	<u>-508</u>
Redovisat värde vid årets slut	<u>169</u>	<u>339</u>
	2014-12-31	2013-12-31
<i>Förbundet</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	847	847
Vid årets slut	<u>847</u>	<u>847</u>
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-508	-339
Årets avskrivning	<u>-170</u>	<u>-169</u>
Vid årets slut	<u>-678</u>	<u>-508</u>
Redovisat värde vid årets slut	<u>169</u>	<u>339</u>

Not 10	Inventarier	2014-12-31	2013-12-31
<i>Koncernen</i>			
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		11 770	11 357
Nyanskaffningar		236	535
Avyttringar och utrangeringar		-2 046	-122
Vid årets slut		9 960	11 770
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>			
Vid årets början		-10 605	-9 986
Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar		2 046	122
Årets avskrivning		-645	-742
Vid årets slut		-9 204	-10 606
Redovisat värde vid årets slut		756	1 164
<i>Förbundet</i>			
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		11 679	11 266
Nyanskaffningar		236	535
Avyttringar och utrangeringar		-2 046	-122
Vid årets slut		9 869	11 679
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>			
Vid årets början		-10 530	-9 916
Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar		2 046	122
Årets avskrivning på anskaffningsvärden		-639	-736
Vid årets slut		-9 123	-10 530
Redovisat värde vid årets slut		746	1 149
Not 11	Andelar i koncernföretag	2014-12-31	2013-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		1 750	1 750
Ovillkorat aktieägartillskott		305	—
Vid årets slut		2 055	1 750
<i>Ackumulerade nedskrivningar</i>			
Vid årets början		—	—
Årets nedskrivningar		-1 305	—
Vid årets slut		-1 305	—
Redovisat värde vid årets slut		750	1 750

Spec av förbundets innehav av andelar i koncernföretag

<i>Dotterföretag / Org nr / Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i % i)</i>	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
			<i>Redovisat värde</i>	<i>Redovisat värde</i>
HRF Hörteknik AB, 556331-7634, Stockholm	30 000	100,0	300	1 300
Forskningsinstitutet Hörselbron AB, 556835-0663, Stockholm	500	100,0	450	450
			<u>750</u>	<u>1 750</u>

i) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Not 12 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
<i>Koncernen</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början (Stiftelsen Rikstolkjänst)	<u>1</u>	<u>1</u>
Vid årets slut	1	1
<i>Förbundet</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början (Stiftelsen Rikstolkjänst)	<u>1</u>	<u>1</u>
Vid årets slut	1	1

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
<i>Koncernen</i>		
Förutbetalda hyror	808	774
Övriga poster	<u>604</u>	<u>477</u>
	1 412	1 251
<i>Förbundet</i>		
Förutbetalda hyror	803	769
Övriga poster	<u>596</u>	<u>473</u>
	1 399	1 242

Not 14 Eget kapital

2014-12-31				
<i>Koncernen</i>	<i>Donations- kapital</i>	<i>Ändamåls- bestämda medel</i>	<i>Bal.res inkl årets resultat</i>	<i>Summa eget kapital</i>
Ingående balans	258	1 947	17 747	19 952
Ändamålsbestämt av styrelsen		1 653	-1 653	–
Årets resultat			6 850	6 850
Vid årets utgång	258	3 600	22 944	26 802

2014-12-31				
<i>Förbundet</i>	<i>Donations- kapital</i>	<i>Ändamåls- bestämda medel</i>	<i>Bal.res inkl årets resultat</i>	<i>Summa eget kapital</i>
Ingående balans	258	1 947	18 545	20 750
Ändamålsbestämt av styrelsen		1 653	-1 653	–
Årets resultat			5 436	5 436
Vid årets utgång	258	3 600	22 328	26 186

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2014-12-31	2013-12-31
<i>Koncernen</i>		
Upplupna löner	730	643
Semesterlöner	1 110	1 037
Upplupna sociala avgifter	924	893
Upplupen komptid	811	647
Övriga interimsskulder	158	340
<i>Reserverade medel</i>		
NHS	291	279
Carl Schmidts fond utdelning 2013	–	50
Arvfondsprojekt	214	334
Bolivia	158	135
Övriga poster	706	–
	<u>5 102</u>	<u>4 358</u>
<i>Förbundet</i>		
Upplupna löner	730	643
Semesterlöner	1 008	923
Upplupna sociala avgifter	892	858
Upplupen komptid	811	647
Övriga interimsskulder	108	289
<i>Reserverade medel</i>		
NHS	291	279
Carl Schmidts fond utdelning 2013	–	50
Arvfondsprojekt	214	334
Bolivia	158	135
	<u>4 212</u>	<u>4 158</u>

Not 16 **Betalda räntor och erhållen utdelning**

	2014	2013
<i>Koncernen</i>		
Erhållen utdelning	1 845	2 156
Erhållen ränta	147	206
Erlagd ränta	–	–
	2014	2013
<i>Förbundet</i>		
Erhållen utdelning	1 845	2 156
Erhållen ränta	145	205
Erlagd ränta	–	–

Not 17 **Likvida medel**

	2014-12-31	2013-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Banktillgodohavanden	26 426	18 908
Kortfristiga placeringar, jämförbara med likvida medel	2 854	2 373
	29 280	21 281
	2014-12-31	2013-12-31
<i>Förbundet</i>		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Banktillgodohavanden	24 695	17 606
Kortfristiga placeringar, jämförbara med likvida medel	2 854	2 373
	27 549	19 979

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Not 18 **Koncernuppgifter***Inköp och försäljning inom koncernen*

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 % av inköpen och 0 % av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som koncernen tillhör.

Av förbundets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 % av inköpen och 0 % av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som företaget tillhör.

Not 19 **Nyckeltalsdefinitioner**

Balansomslutning: Totala tillgångar

Soliditet: Totalt eget kapital / Totala tillgångar

Stockholm 2015-05-12

Jan-Peter Strömberg
förbundsordförande

Eva Sten
kassör

Carina Albertsson

Eva Blomquist

Lena Thorén

Lars Lindberg

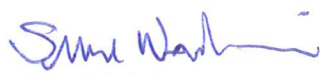
Marianne Morin

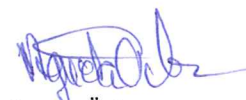
Kristina Olsson

Ritva Tamminen

Sune Wadenheim

Agneta Österman

Hans Ericson
generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats 2015-05-21

KPMG AB
Mikael Käll
auktoriserad revisor

Arne Andersson

Birgitta Tell

Revisionsberättelse

Till kongressen i Hörselskadades Riksförbund, org. nr 802004-4510

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Hörselskadades Riksförbund för år 2014.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Hörselskadades Riksförbund för år 2014.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 21 maj 2015

Arne Andersson

Birgitta Tell

KPMG AB

Mikael Käll
Auktoriserad revisor